

ภาคผนวก

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

มาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 29 (ปรับปรุง 2550)
เรื่อง สัญญาเช่า
(ใช้แทนมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 7 และฉบับที่ 29)
คำแถลงการณ์

มาตรฐานการบัญชีฉบับนี้เป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดขึ้น โดยมาตรฐานการบัญชีระหว่างประเทศฉบับที่ 17 เรื่อง สัญญาเช่า พ.ศ. 2549 (IAS NO. 17, Leases (2006))

การปฏิบัติในช่วงเปลี่ยนแปลงมาตรฐานการบัญชี มาตรฐานการบัญชีฉบับนี้กำหนดให้กิจการรับรู้รายได้ดอกเบี้ยด้วยวิธีอัตราดอกเบี้ยที่แท้จริง (ยอดเงินต้นคงค้างคูณด้วยอัตราดอกเบี้ยตามนัยของสัญญาเช่า) โดยใช้วิธีปรับย้อนหลัง อย่างไรก็ตาม กิจการที่มีสัญญาเช่าคงเหลืออยู่ก่อนวันที่มาตรฐานการบัญชีฉบับนี้มีผลบังคับใช้ กิจการจะใช้มูลค่าตามบัญชีคงเหลือ ณ วันบังคับใช้เป็นยอดเริ่มต้นในการตัดบัญชีตามวิธีอัตราดอกเบี้ยที่แท้จริงตามข้อกำหนดของมาตรฐานการบัญชีฉบับนี้โดยไม่ใช้วิธีปรับย้อนหลัง ก็ได้ อนึ่ง สำหรับในกรณีที่กิจการซึ่งมีสัญญาเช่าซื้อคงเหลืออยู่ก่อนวันที่มาตรฐานการบัญชีฉบับนี้มีผลบังคับใช้ และได้ใช้วิธีผลรวมตัวเลขในการคำนวณดอกเบี้ยรับ กิจการสามารถใช้วิธีดังกล่าวได้ต่อไปจนกว่าสัญญาเช่าซื้อคงเหลือที่ยกมานั้นสิ้นสุดลง ทั้งนี้ สัญญาเช่าซื้อคงเหลือที่ยกมาต้องเป็นสัญญาเช่าซื้อที่มีระยะเวลาสั้น (3-4 ปี) และกิจการต้องเปิดเผยข้อมูลของสัญญาเช่าซื้อที่ยกมาแยกจากสัญญาเช่าซื้อใหม่ให้ชัดเจน

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
 Copyright© by Chiang Mai University
 All rights reserved

บทนำ

มาตรฐานการบัญชีฉบับนี้ใช้แทนมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 7 เรื่อง การบัญชีเกี่ยวกับการเช่าซื้อ – ทางด้านผู้ให้เช่าซื้อ และฉบับที่ 29 เรื่อง การบัญชีสำหรับสัญญาเช่าระยะยาว มาตรฐานการบัญชีฉบับนี้ให้ถือปฏิบัติกับงบการเงินสำหรับรอบระยะเวลาบัญชีที่เริ่มในหรือหลังวันที่ 1 มกราคม 2551 เป็นต้นไป ซึ่งมีการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญจากมาตรฐานการบัญชีฉบับเดิม ดังนี้

1. สัญญาเช่าตามมาตรฐานการบัญชีฉบับเดิม หมายถึง สัญญาหรือข้อตกลงที่ผู้ให้เช่าโอนสิทธิการใช้สินทรัพย์ให้แก่ผู้เช่าโดยได้รับค่าเช่าเป็นผลตอบแทนสำหรับช่วงระยะเวลาหนึ่งมาตรฐานการบัญชีฉบับนี้ดัดแปลงคำนิยามโดยใช้คำว่า “ค่าตอบแทนซึ่งอาจได้รับชำระในงวดเดียวหรือหลายงวด” แทนคำว่า “ค่าเช่า”
2. ในการจำแนกสัญญาเช่า มาตรฐานการบัญชีฉบับเดิมได้ให้ตัวอย่างของสถานการณ์ซึ่งตามปกติจะทำให้สัญญาเช่าต้องจัดประเภทเป็นสัญญาเช่าการเงินไว้สี่ข้อ มาตรฐานการบัญชีฉบับนี้ได้เพิ่มสถานการณ์เพื่อช่วยในการจำแนกสัญญาเช่าอีกหนึ่งข้อ และข้อบ่งชี้อีกสามข้อ
3. มาตรฐานการบัญชีฉบับเดิมใช้คำว่า “อายุการใช้งานของสินทรัพย์” ในตัวอย่างของสถานการณ์ที่ระบุในย่อหน้าที่ 10.3 เพื่อนำมาเปรียบเทียบกับอายุของสัญญาเช่าในการจำแนกประเภทสัญญาเช่า มาตรฐานการบัญชีฉบับนี้ใช้คำว่า “อายุการให้ประโยชน์เชิงเศรษฐกิจ” ซึ่งทำให้กิจการต้องพิจารณาว่าผู้ใช้สินทรัพย์อาจมีมากกว่าหนึ่งราย
4. มาตรฐานการบัญชีฉบับเดิมกำหนดให้เปิดเผยข้อมูลสำหรับค่าเช่าที่อาจเกิดขึ้น แต่ไม่ได้ให้ข้อกำหนดที่ชัดเจนว่ากิจการต้องรวมค่าเช่าที่อาจเกิดขึ้นในการคำนวณจำนวนเงินขั้นต่ำที่ต้องจ่ายหรือไม่ มาตรฐานการบัญชีฉบับนี้กำหนดให้กิจการไม่ต้องนำค่าเช่าที่อาจเกิดขึ้นมารวมในการคำนวณจำนวนเงินขั้นต่ำที่ต้องจ่าย
5. ต้นทุนทางตรงเมื่อเริ่มแรกของผู้เช่าและผู้ให้เช่า
  - มาตรฐานการบัญชีฉบับนี้ได้เพิ่มคำนิยามเกี่ยวกับต้นทุนทางตรงเมื่อเริ่มแรกให้ชัดเจนขึ้น
  - มาตรฐานการบัญชีฉบับเดิมไม่ได้ให้ข้อกำหนดที่ชัดเจนเกี่ยวกับการปฏิบัติทางบัญชีสำหรับต้นทุนทางตรงเมื่อเริ่มแรกที่เกิดกับผู้เช่า มาตรฐานการบัญชีฉบับนี้กำหนดให้รวมต้นทุนทางตรงเมื่อเริ่มแรกที่เกิดกับผู้เช่าเป็นส่วนหนึ่งของจำนวนที่รับรู้เป็นสินทรัพย์ภายใต้สัญญาเช่าการเงินนั้น

- มาตรฐานการบัญชีฉบับเดิมได้ให้ข้อกำหนด เกี่ยวกับการปฏิบัติทางบัญชีสำหรับต้นทุนทางตรงเมื่อเริ่มแรกที่เกิดกับผู้ให้เช่า โดยจะบันทึกเป็นค่าใช้จ่ายทันที หรือป็นส่วนไปหักจากรายได้ทางการเงินนั้นตลอดอายุสัญญาเช่าการเงินก็ได้ แต่มาตรฐานการบัญชีฉบับนี้กำหนดให้รวมต้นทุนทางตรงเมื่อเริ่มแรกเป็นส่วนหนึ่งของลูกหนี้ตามสัญญาเช่าการเงิน โดยไม่ต้องบันทึกเป็นรายการแยกต่างหาก
6. มาตรฐานการบัญชีฉบับเดิมอนุญาตให้ผู้ให้เช่าใช้วิธีป็นส่วนรายได้ทางการเงิน โดยรับรู้รายได้ตามอัตราคงที่ในแต่ละงวดซึ่งคำนวณตามจำนวนในข้อใดข้อหนึ่งต่อไปนี้
- 6.1 เงินลงทุนสุทธิของผู้ให้เช่าที่ยังไม่ได้รับตามสัญญาเช่าการเงิน
  - 6.2 เงินสดลงทุนสุทธิ ของผู้ให้เช่าที่ยังไม่ได้รับตามสัญญาเช่าการเงินมาตรฐานการบัญชีฉบับนี้กำหนดให้ผู้ให้เช่ารับรู้รายได้ทางการเงินที่สะท้อนถึงอัตราผลตอบแทนคงที่ในแต่ละงวด ซึ่งคำนวณจากข้อ 6.1 เท่านั้น
7. มาตรฐานการบัญชีฉบับนี้อ้างถึงมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 36 (ปรับปรุง 2550) เรื่อง การด้อยค่าของสินทรัพย์ (เมื่อมีการประกาศใช้) เพื่อให้แนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการประเมินการด้อยค่าของสินทรัพย์เมื่อจำเป็นซึ่งมาตรฐานการบัญชีฉบับเดิมไม่ได้กล่าวถึง
8. มาตรฐานการบัญชีฉบับนี้เน้นข้อกำหนดเกี่ยวกับการเปิดเผยข้อมูลสำหรับสัญญาเช่าการเงินและสัญญาเช่าดำเนินงานทั้งทางด้านผู้เช่าและผู้ให้เช่า และกำหนดให้เปิดเผยข้อมูลเพิ่มเติมดังต่อไปนี้
- 8.1 ผู้เช่าต้องเปิดเผยการกระทบยอระหว่างจำนวนเงินขั้นต่ำที่ต้องจ่ายทั้งสิ้นกับมูลค่าปัจจุบันของหนี้สินตามสัญญาเช่าสำหรับระยะเวลาสามช่วง คือ ระยะเวลาที่ไม่เกินหนึ่งปี ระยะเวลาที่เกินหนึ่งปีแต่ไม่เกินห้าปี และระยะเวลาที่เกินห้าปี
  - 8.2 ผู้ให้เช่าต้องเปิดเผยการกระทบยอระหว่างผลรวมของเงินลงทุนขั้นต้นตามสัญญาเช่ากับมูลค่าปัจจุบันของจำนวนเงินขั้นต่ำที่ลูกหนี้ต้องจ่ายตามสัญญาเช่าสำหรับระยะเวลาสามช่วง คือ ระยะเวลาที่ไม่เกินหนึ่งปี ระยะเวลาที่เกินหนึ่งปีแต่ไม่เกินห้าปี และระยะเวลาที่เกินห้าปี
  - 8.3 จำนวนเงินขั้นต่ำที่คาดว่าจะได้รับในอนาคตจากการเช่าช่วงที่บอกเลิกไม่ได้ ณ วันที่ในงบดุล
  - 8.4 ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญสำหรับลูกหนี้จำนวนเงินขั้นต่ำที่ต้องจ่ายตามสัญญาเช่าที่คาดว่าจะเก็บไม่ได้
  - 8.5 ผู้ให้เช่าต้องเปิดเผยค่าเช่าที่อาจเกิดขึ้นที่รับรู้ในงบกำไรขาดทุนสำหรับงวด
9. มาตรฐานการบัญชีฉบับนี้ได้ให้รายละเอียดเกี่ยวกับการขายและเช่ากลับคืน โดยเฉพาะการเช่ากลับคืนที่เป็นสัญญาเช่าดำเนินงานซึ่งประกอบด้วยข้อกำหนดสำหรับสถานการณ์ต่างๆ โดยให้

ขึ้นอยู่กับราคาขาย มูล-ค่ายุติธรรมของสินทรัพย์ และราคาตามบัญชีของสินทรัพย์ และยังได้ให้ ตัวอย่างเพิ่มเติมในภาคผนวกเพื่อช่วยในการตีความข้อกำหนดที่ระบุไว้ในมาตรฐานการบัญชี

10. มาตรฐานการบัญชีฉบับเดิม (ฉบับที่ 7 เรื่อง การบัญชีเกี่ยวกับการเช่าซื้อ-ทางด้านผู้ให้เช่าซื้อ) ไม่ได้ให้ข้อกำหนดเกี่ยวกับวิธีปฏิบัติทางบัญชีทางด้านผู้เช่าซื้อ มาตรฐานการบัญชีฉบับนี้ได้ กำหนดให้สัญญาเช่าซื้อเป็นสัญญาเช่าและให้แนวปฏิบัติทางบัญชีทั้งทางด้านผู้เช่าและผู้ให้เช่า
11. มาตรฐานการบัญชีฉบับเดิมได้กำหนดให้การเช่าที่ดินและอาคารต้องจัดประเภทเป็นสัญญาเช่า ดำเนินงานหรือสัญญาเช่าการเงินแล้วแต่กรณี แต่ไม่ได้กำหนดการปฏิบัติเกี่ยวกับการแยก องค์ประกอบของที่ดินและอาคาร รวมถึงการวัดค่าขององค์ประกอบนั้น แต่มาตรฐานการบัญชี ฉบับนี้ได้กำหนดรายละเอียดเพิ่มเติมเกี่ยวกับการแยกองค์ประกอบของที่ดินและอาคาร รวมทั้ง การวัดค่าขององค์ประกอบที่ดินและอาคารให้ชัดเจนขึ้นเพื่อวัตถุประสงค์ในการจัดประเภท สัญญาเช่า

วัตถุประสงค์

1. มาตรฐานการบัญชีฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อกำหนดนโยบายการบัญชีและการเปิดเผยข้อมูลที่เหมาะสมทั้งทางด้านผู้เช่าและผู้ให้เช่าเพื่อนำไปปฏิบัติกับสัญญาเช่าการเงินและสัญญาเช่า ดำเนินงาน

ขอบเขต

2. มาตรฐานการบัญชีฉบับนี้ให้ถือปฏิบัติกับการบัญชีสำหรับสัญญาเช่าทุกรายการ ยกเว้นรายการต่อไปนี้

2.1 สัญญาเช่าเพื่อการสำรวจหรือการใช้ ทรัพยากรแร่ น้ำมัน ก๊าซธรรมชาติ และทรัพยากรที่ไม่สามารถสร้างขึ้นมาใหม่ได้

2.2 ข้อตกลงในการให้ใช้สิทธิของรายการประเภทฟิล์มภาพยนตร์ การบันทึกวีดิทัศน์ ละคร บทประพันธ์ สิทธิบัตร และลิขสิทธิ์

อย่างไรก็ตามมาตรฐานการบัญชีฉบับนี้ไม่ใช้กับการวัดมูลค่าของรายการต่อไปนี้

2.3 อสังหาริมทรัพย์ที่ผู้เช่าถือครองอยู่และบันทึกเป็นอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน (ดู มาตรฐานการบัญชี เรื่อง อสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน (เมื่อมีการประกาศใช้))

2.4 อสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุนที่ผู้ให้เช่าบันทึกเป็นสัญญาเช่าดำเนินงาน (ดูมาตรฐานการ บัญชี เรื่อง อสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน (เมื่อมีการประกาศใช้))

- 2.5 สินทรัพย์ชีวภาพที่ผู้เช่าถือครองภายใต้สัญญาเช่าการเงิน (คู่มือมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 57 เรื่อง เกษตรกรรม (เมื่อมีการประกาศใช้))
- 2.6 สินทรัพย์ชีวภาพที่ผู้เช่าบันทึกเป็นสัญญาเช่าดำเนินงาน (คู่มือมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 57 เรื่อง เกษตรกรรม (เมื่อมีการประกาศใช้))
3. มาตรฐานการบัญชีฉบับนี้ให้ถือปฏิบัติกับข้อตกลงในการโอนสิทธิการใช้สินทรัพย์ แม้ว่าผู้ให้เช่ายังคงให้บริการส่วนใหญ่ในการดำเนินงานหรือซ่อมสินทรัพย์เหล่านั้น ในทางกลับกัน มาตรฐานการบัญชีฉบับนี้ไม่ต้องนำมาถือปฏิบัติกับข้อตกลงในการให้บริการที่ไม่ได้โอนสิทธิการใช้สินทรัพย์จากคู่สัญญาฝ่ายหนึ่งไปยังคู่สัญญาอีกฝ่ายหนึ่ง

คำนิยาม

4. คำศัพท์ที่ใช้ในมาตรฐานการบัญชีฉบับนี้มีความหมายโดยเฉพาะ ดังนี้

สัญญาเช่า	หมายถึง	สัญญาหรือข้อตกลงที่ผู้ให้เช่าให้สิทธิแก่ผู้เช่าในการใช้สินทรัพย์สำหรับช่วงเวลาที่ตกลงกันเพื่อแลกเปลี่ยนกับค่าตอบแทนซึ่งได้รับชำระในงวดเดียวหรือหลายงวด
-----------	---------	--

สัญญาเช่าการเงิน	หมายถึง	สัญญาเช่าที่ทำให้เกิดการโอนความเสี่ยงและผลตอบแทนทั้งหมดหรือเกือบทั้งหมดที่ผู้เป็นเจ้าของพึงได้รับจากสินทรัพย์ให้แก่ผู้เช่า ไม่ว่าในที่สุดการโอนกรรมสิทธิ์จะเกิดขึ้นหรือไม่
------------------	---------	--

สัญญาเช่าดำเนินงาน	หมายถึง	สัญญาเช่าที่ไม่มีใช้สัญญาเช่า
--------------------	---------	-------------------------------

สัญญาเช่าที่บอกเลิกไม่ได้	หมายถึง	สัญญาเช่าที่จะบอกเลิกไม่ได้เว้นแต่จะเป็นไปตามเงื่อนไขข้อใดข้อหนึ่งต่อไปนี้
---------------------------	---------	--

1. เมื่อเกิดเหตุการณ์บางอย่างซึ่งโอกาสที่จะเกิดขึ้นน้อยมาก
2. เมื่อได้รับความยินยอมจากผู้ให้เช่า

3. เมื่อผู้เช่าทำสัญญาเช่าใหม่กับผู้ให้เช่ารายเดิมเพื่อเช่าสินทรัพย์เดิมหรือสินทรัพย์ที่เทียบเท่าของเดิม
4. เมื่อผู้เช่าต้องจ่ายเงินเพิ่มโดยที่ ณ วันเริ่มต้นของสัญญาเช่าเป็นที่เชื่อถือได้อย่างสมเหตุสมผลว่าสัญญาเช่าจะดำเนินไปอย่างต่อเนื่อง

วันที่เริ่มต้นของสัญญาเช่า	หมายถึง	วันที่ทำสัญญาเช่าหรือวันที่คู่สัญญาได้ปฏิบัติตามเงื่อนไขหลักของสัญญาเช่า แล้วแต่วันใดจะเกิดขึ้นซึ่ง ณ วันนี้ <ol style="list-style-type: none"> 1. สัญญาจะถูกจัดประเภทเป็นสัญญาเช่าดำเนินงานหรือสัญญาเช่าการเงินและ 2. ในกรณีของสัญญาเช่าการเงิน กิจการต้องกำหนดจำนวนเงินที่จะต้องรับรู้ ณ วันที่สัญญาเริ่มมีผล
วันที่สัญญาเช่าเริ่มมีผล	หมายถึง	วันที่ผู้เช่าสามารถใช้สิทธิตามสัญญาเช่าในสินทรัพย์ที่เช่า ซึ่งคือวันรับรู้รายการเริ่มแรกตามสัญญาเช่า (เช่น การรับรู้สินทรัพย์ หนี้สิน รายได้ หรือค่าใช้จ่าย อันเป็นผลมาจากสัญญาเช่า)
อายุของสัญญาเช่า	หมายถึง	ระยะเวลาเช่าสินทรัพย์ที่ผู้เช่าทำสัญญาที่บอกเลิกไม่ได้ ทั้งนี้ให้รวมถึงระยะเวลาที่ผู้เช่ามีสิทธิที่จะเลือกต่ออายุสัญญาเช่าสินทรัพย์นั้นออกไปอีก ไม่ว่าจะมีการจ่ายเงินเพิ่มอีกหรือไม่ หาก ณ วันเริ่มต้นของสัญญาเช่าสามารถเชื่อถือได้อย่างสมเหตุสมผลว่าผู้เช่าจะเลือกใช้สิทธิเพื่อต่ออายุสัญญาเช่า
จำนวนเงินขั้นต่ำที่ต้องจ่าย	หมายถึง	จำนวนเงินที่ผู้เช่าต้องจ่ายตลอดอายุของสัญญาเช่าร่วมกับรายการดังต่อไปนี้

1. ทางด้านผู้เช่า - จำนวนเงินที่ผู้เช่าหรือบุคคลที่เกี่ยวข้องกับผู้เช่าประกันมูลค่าคงเหลือให้กับผู้ให้เช่าหรือ

2. ทางด้านผู้ให้เช่า - มูลค่าคงเหลือที่ได้รับประกันจากผู้เช่าหรือบุคคลที่เกี่ยวข้องกับผู้เช่า หรือ บุคคลที่สามที่ไม่เกี่ยวข้องกับผู้ให้เช่าและมีฐานะการเงินที่สามารถให้การประกันแก่ผู้ให้เช่าได้

จำนวนเงินขั้นต่ำที่ต้องจ่ายนี้ไม่รวมถึงค่าเช่าที่อาจเกิดขึ้น ต้นทุนการให้บริการ และภาษีที่ผู้ให้เช่าจ่าย และเรียกคืนได้จากผู้เช่า อย่างไรก็ตาม ณ วันเริ่มต้นของสัญญาเช่าถ้าผู้เช่ามีสิทธิที่จะเลือกซื้อสินทรัพย์ด้วยราคาที่คาดว่าจะต่ำกว่ามูลค่ายุติธรรมอย่างน้อยสำคัญ ณ วันที่สามารถใช้สิทธิเลือกดังกล่าวและเชื่อได้อย่างสมเหตุสมผลว่าผู้เช่าจะใช้สิทธิเลือกนั้น ในกรณีนี้จำนวนเงินขั้นต่ำที่ต้องจ่ายต้องรวมถึงจำนวนเงินที่ต้องจ่ายเมื่อใช้สิทธิซื้อสินทรัพย์ที่เช่าด้วย

มูลค่ายุติธรรม

หมายถึง

จำนวนเงินที่ผู้ซื้อและผู้ขายตกลงแลกเปลี่ยนสินทรัพย์หรือจ่ายชำระหนี้กันในขณะที่ทั้งสองฝ่ายมีความรอบรู้และเต็มใจในการแลกเปลี่ยน และสามารถต่อรองราคากันได้อย่างเป็นอิสระในลักษณะของผู้ที่ไม่มีความเกี่ยวข้องกัน

อายุการให้ประโยชน์เชิงเศรษฐกิจ

หมายถึง

ข้อใดข้อหนึ่งต่อไปนี้

1. ระยะเวลาที่คาดว่าจะให้ประโยชน์เชิงเศรษฐกิจกับผู้เช่ารายเดียวหรือหลายราย หรือ
2. จำนวนผลผลิตหรือจำนวนหน่วยในลักษณะอื่นที่คล้ายคลึงกันซึ่งผู้เช่ารายเดียวหรือรายหลายคาดว่าจะได้รับจากการใช้สินทรัพย์

อายุการให้ประโยชน์	หมายถึง	ระยะเวลาที่เหลืออยู่โดยประมาณนับจากวันที่สัญญาเช่ามีผลบังคับใช้ ซึ่งกิจการคาดว่าจะได้รับประโยชน์เชิงเศรษฐกิจจากสินทรัพย์ โดยไม่คำนึงถึงอายุของสัญญาเช่า
มูลค่าคงเหลือที่ได้รับการประกัน	หมายถึง	<ol style="list-style-type: none"> 1. ทางด้านผู้เช่า - ส่วนของมูลค่าคงเหลือที่ผู้เช่าหรือบุคคลที่เกี่ยวข้องกับผู้เช่ารับประกันที่จะจ่ายทดแทนให้แก่ผู้ให้เช่า (จำนวนที่รับประกันคือจำนวนเงินสูงสุดที่จะต้องจ่ายไม่ว่าในกรณีใดก็ตาม) และ 2. ทางด้านผู้ให้เช่า - ส่วนของมูลค่าคงเหลือที่ผู้เช่าหรือบุคคลที่สามรับประกันที่จะจ่ายทดแทนให้แก่ผู้ให้เช่า บุคคลที่สามที่รับประกันนี้ต้องไม่เกี่ยวข้องกับผู้ให้เช่าและบุคคลดังกล่าวต้องมีความสามารถทางการเงินที่จะรับผิดชอบต่อภาระผูกพันที่รับประกันไว้
มูลค่าคงเหลือที่ไม่ได้รับการประกัน	หมายถึง	ส่วนของมูลค่าคงเหลือของสินทรัพย์ที่ให้เช่าซึ่งผู้ให้เช่าอาจไม่ได้รับคืน หรือส่วนของมูลค่าคงเหลือของสินทรัพย์ที่ให้เช่าซึ่งได้รับการประกันจากบุคคลที่เกี่ยวข้องกับผู้ให้เช่าเท่านั้น
ต้นทุนทางตรงเริ่มแรก	หมายถึง	ต้นทุนส่วนเพิ่มที่เกิดขึ้นโดยตรงจากการต่อรองและการทำให้ได้มาซึ่งข้อตกลงเกี่ยวกับสัญญาเช่า ต้นทุนดังกล่าวนี้ไม่รวมถึงต้นทุนในส่วนของผู้ให้เช่าที่เป็นผู้ผลิตหรือผู้แทนจำหน่าย
เงินลงทุนสุทธิในสัญญาเช่า	หมายถึง	เงินลงทุนขั้นต้นตามสัญญาเช่าคิดลดด้วยอัตราดอกเบี้ยตามนัยของสัญญาเช่า

รายได้ทางการเงินรอกการ รับรู้ หมายถึง ผลต่างระหว่างเงินลงทุนขั้นต้นตามสัญญาเช่ากับเงินลงทุนสุทธิในสัญญาเช่า

อัตราดอกเบี้ยตามนัยของสัญญาเช่า หมายถึง อัตราคิดลด ณ วันเริ่มต้นของสัญญาเช่าที่ทำให้ผลรวมของมูลค่าปัจจุบันของรายการต่อไปนี้มีจำนวนเท่ากับมูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์ที่ให้เช่าและต้นทุนทางตรงเริ่มแรกของผู้ให้เช่า

1. จำนวนเงินขั้นต้นที่ต้องจ่าย
2. มูลค่าคงเหลือที่ไม่ได้รับการประกันมีจำนวนเท่ากับผลรวมของมูลค่าปัจจุบันของ
  - ก) มูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์ที่ให้เช่า และ
  - ข) ต้นทุนทางตรงเริ่มแรกของผู้ให้เช่า

อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ยืมส่วนเพิ่มของผู้เช่า หมายถึง อัตราดอกเบี้ยที่ผู้เช่าจะต้องจ่ายตามสัญญาเช่าที่คล้ายคลึงกัน หรือถ้าไม่สามารถกำหนดอัตรานั้นได้จึงให้ใช้อัตราดอกเบี้ยที่ผู้เช่าจะต้องจ่าย ณ วันเริ่มต้นของสัญญาเช่าในการกู้ยืมเงินที่มีระยะเวลาและการค้าประกันคล้ายคลึงกับที่ระบุไว้ในสัญญาเช่าเพื่อซื้อสินทรัพย์นั้น

ค่าเช่าที่อาจเกิดขึ้น หมายถึง ส่วนของจำนวนเงินที่ต้องจ่ายตามสัญญาเช่าซึ่งไม่ได้กำหนดไว้อย่างคงที่ตามระยะเวลาที่ผ่านมาไป แต่กำหนดให้ขึ้นอยู่กับปัจจัยอื่น เช่น อัตราร้อยละของยอดขาย ปริมาณการใช้ ดัชนีราคาใน อนาคต หรืออัตราดอกเบี้ยในตลาดในอนาคต

5. ในช่วงระยะเวลา นับจากวันเริ่มต้นสัญญาเช่าถึงวันที่สัญญาเช่ามีผลบังคับใช้ สัญญาเช่าหรือข้อผูกพันนั้นอาจมีข้อกำหนดให้มีการปรับปรุงจำนวนเงินที่ต้องจ่ายตามสัญญาเช่าได้ เช่น ในกรณีของการเปลี่ยนแปลงต้นทุนการก่อสร้างหรือการซื้อสินทรัพย์ที่เช่า การปรับราคาตามระดับดัชนีราคาที่เปลี่ยนแปลงไป หรือต้นทุนทางการเงินของผู้ให้เช่าที่เปลี่ยนแปลงไป ในกรณีเช่นนี้ มาตรฐาน

การบัญชีฉบับนี้กำหนดให้จำนวนเงินที่มีการเปลี่ยนแปลงนั้นได้เกิดขึ้น ณ วันเริ่มต้นของสัญญาเช่า

6. สัญญาเช่าตามคำนิยามรวมถึงสัญญาเช่าสินทรัพย์ที่ผู้เช่ามีสิทธิที่จะได้รับกรรมสิทธิ์ในสินทรัพย์ที่เช่าเมื่อผู้เช่าปฏิบัติตามเงื่อนไขที่ตกลงกัน สัญญาเช่าดังกล่าวในบางครั้งเรียกว่าสัญญาเช่าซื้อ

การจำแนกประเภทของสัญญาเช่า

7. มาตรฐานการบัญชีฉบับนี้กำหนดให้กิจการจัดประเภทสัญญาเช่าโดยพิจารณาถึงขอบเขตของความเสียหายและผลตอบแทนที่ผู้เป็นเจ้าของพึงได้รับจากสินทรัพย์ที่เช่าว่าตกอยู่กับผู้เช่าหรือผู้ให้เช่า ความเสียหายดังกล่าวรวมถึง โอกาสที่จะเกิดความสูญเสียจากกำลังการผลิตที่ไม่ได้ใช้ หรือจากวิทยาการที่ล้าสมัย และจากความสัมพันธ์ของผลตอบแทนที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงสถานการณ์ทางเศรษฐกิจ ส่วนผลตอบแทนรวมถึง การคาดการณ์ว่าการดำเนินงานจะมีกำไรตลอดอายุการให้ประโยชน์เชิงเศรษฐกิจของสินทรัพย์ และการคาดการณ์ว่าจะมีผลกำไรจากราคาที่เพิ่มขึ้นหรือจากการรับคืนมูลค่าคงเหลือ
8. กิจการต้องจัดประเภทสัญญาเช่าเป็นสัญญาเช่าการเงินหากสัญญานั้น โอนความเสี่ยงและผลตอบแทนทั้งหมดหรือเกือบทั้งหมดที่ผู้เป็นเจ้าของพึงได้รับจากสินทรัพย์ไปให้แก่ผู้เช่า และต้องจัดประเภทสัญญาเช่าเป็นสัญญาเช่าดำเนินงานหากสัญญานั้น ไม่ได้โอนความเสี่ยงหรือผลตอบแทนทั้งหมดหรือเกือบทั้งหมดที่ผู้เป็นเจ้าของพึงได้รับจากสินทรัพย์ไปให้แก่ผู้เช่า
9. เนื่องจากรายการบัญชีระหว่างผู้เช่าและผู้ให้เช่าเป็นไปตามข้อตกลงร่วมในสัญญาเช่า จึงเป็นการเหมาะสมที่จะยึดถือคำนิยามอย่างเดียวกันอย่างสม่ำเสมอ แต่ในบางครั้งการนำคำนิยามต่างๆ มาใช้กับสถานการณ์ของคู่สัญญาทั้งสองฝ่ายที่แตกต่างกันอาจทำให้ผู้เช่าและผู้ให้เช่าจัดประเภทสัญญาเช่าแตกต่างกันแม้ว่าจะเป็นสัญญาเดียวกัน
10. ในการจัดประเภทสัญญาเช่าเป็นสัญญาเช่าการเงินหรือสัญญาเช่าดำเนินงาน กิจการต้องพิจารณาถึงเนื้อหาของรายการบัญชีมากกว่ารูปแบบตามสัญญา(ดูการตีความมาตรฐานการบัญชีเรื่อง การประเมินเนื้อหาสัญญาเช่าที่ทำขึ้นตามรูปแบบกฎหมาย (เมื่อมีการประกาศใช้)) ตามปกติ กิจการต้องจัดประเภทสัญญาเช่าเป็นสัญญาเช่าการเงินหากสัญญานั้นทำให้เกิดสถานการณ์ต่อไปนี้อย่างน้อยหนึ่งสถานการณ์
  - 10.1 สัญญาเช่าโอนความเป็นเจ้าของในสินทรัพย์ให้แก่ผู้เช่าเมื่อสิ้นสุดระยะเวลาของสัญญาเช่า

- 10.2 ผู้เช่ามีสิทธิเลือกซื้อสินทรัพย์ด้วยราคาที่ต่ำกว่ามูลค่ายุติธรรม ณ วันที่สิทธิเลือกมีผลบังคับใช้ โดยราคาตามสิทธิเลือกนั้นมีจำนวนต่ำกว่ามูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์มากเพียงพอที่จะทำให้เกิดความแน่ใจอย่างสมเหตุสมผล ณ วันเริ่มต้นของสัญญาเช่าว่าผู้เช่าจะใช้สิทธิเลือกซื้อสินทรัพย์นั้น
- 10.3 ระยะเวลาของสัญญาเช่าครอบคลุมอายุการให้ประโยชน์เชิงเศรษฐกิจส่วนใหญ่ของสินทรัพย์ แม้ว่าจะไม่มีการโอนกรรมสิทธิ์เกิดขึ้น
- 10.4 ณ วันเริ่มต้นของสัญญาเช่า มูลค่าปัจจุบันของจำนวนเงินขั้นต่ำที่ต้องจ่ายมีจำนวนเท่ากับหรือเกือบเท่ากับมูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์ที่เช่า
- 10.5 สินทรัพย์ที่เช่ามีลักษณะเฉพาะจนกระทั่งมีผู้เช่าเพียงผู้เดียวที่สามารถใช้สินทรัพย์นั้นโดยไม่จำเป็นต้องนำสินทรัพย์ดังกล่าวมาทำการดัดแปลงที่สำคัญ
11. ข้อบ่งชี้ถึงสถานการณ์ใดสถานการณ์หนึ่งหรือหลายสถานการณ์รวมกันที่ทำให้สัญญาเช่าต้องจัดประเภทเป็นสัญญาเช่าการเงินด้วยมีดังต่อไปนี้
- 11.1 หากผู้เช่าสามารถยกเลิกสัญญาเช่าได้ และผู้เช่าเป็นผู้รับผิดชอบผลเสียหายที่เกิดกับผู้ให้เช่าเนื่องจากการยกเลิกนั้น
- 11.2 ผู้เช่าเป็นผู้ที่ได้รับผลกำไรหรือผลขาดทุนจากการผันผวนของมูลค่ายุติธรรมของมูลค่าคงเหลือ (ตัวอย่างเช่น มูลค่ายุติธรรมของมูลค่าคงเหลือที่อยู่ในรูปของค่าเช่าที่ผู้ให้เช่าลดให้ รวมแล้วมีจำนวนเท่ากับส่วนใหญ่ของจำนวนที่ได้รับจากการขายมูลค่าคงเหลือ ณ วันสิ้นสุดสัญญาเช่า)
- 11.3 ผู้เช่าสามารถต่อสัญญาเช่าครั้งที่สองด้วยการจ่ายค่าเช่าที่มีจำนวนต่ำกว่าค่าเช่าในตลาดอย่างเป็นทางการเป็นนัยสำคัญ
12. ตัวอย่างและข้อบ่งชี้ในข้อ 4 และ 5 ไม่ถือเป็นข้อยุติในการจัดประเภทสัญญาเช่าให้เป็นสัญญาเช่าการเงิน ถ้าเป็นที่แน่ชัดว่ายังมีลักษณะอื่นที่แสดงให้เห็นว่ามีได้มีการโอนความเสี่ยงและผลตอบแทนที่ผู้เป็นเจ้าของพึงได้รับจากสินทรัพย์ที่เช่า สัญญาเช่านั้นต้องจัดประเภทเป็นสัญญาเช่าดำเนินงาน ตัวอย่างเช่น ณ วันสิ้นสุดสัญญาเช่าได้มีการโอนกรรมสิทธิ์ในสินทรัพย์ที่เช่าโดยมีการจ่ายค่าเช่าซึ่งมีจำนวนเท่ากับมูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์ที่เช่า หรืออีกตัวอย่างหนึ่งคือ มีการจ่ายค่าเช่าที่ไม่กำหนดแน่นอน (ค่าเช่าที่อาจเกิดขึ้น) อันเป็นผลให้ผู้เช่ามิได้รับโอนความเสี่ยงและผลตอบแทนที่ผู้เป็นเจ้าของพึงได้รับจากสินทรัพย์ที่เช่า
13. การจัดประเภทสัญญาเช่าต้องทำ ณ วันเริ่มต้นของสัญญาเช่า หาก ณ เวลาใดเวลาหนึ่ง ผู้เช่าและผู้ให้เช่าตกลงที่จะเปลี่ยนเงื่อนไขในสัญญาเช่า (ที่ไม่ใช่การต่ออายุสัญญาเช่า) ในลักษณะที่ทำให้การจัดประเภทสัญญาเช่าแตกต่างไปจากเดิมตามเงื่อนไขที่ระบุไว้ในย่อหน้า 7 ถึง 12 และ

หากเงื่อนไขที่เปลี่ยนแปลงไปนั้นมีผลกระทบตั้งแต่วันที่เริ่มต้นของสัญญาเช่า ข้อตกลงที่มีการแก้ไขถือเป็นข้อตกลงใหม่ตลอดอายุของสัญญาเช่า อย่างไรก็ตาม การเปลี่ยนแปลงประมาณการทางบัญชี (ตัวอย่างเช่น การเปลี่ยนแปลงประมาณการของอายุการให้ประโยชน์เชิงเศรษฐกิจหรือมูลค่าคงเหลือของสินทรัพย์ที่เช่า) หรือการเปลี่ยนแปลงในสถานการณ์ (ตัวอย่างเช่น ผู้เช่าผิดสัญญา) ไม่ทำให้ต้องมีการจัดประเภทสัญญาเช่าใหม่ตามวัตถุประสงค์ทางการบัญชี

14. การเช่าที่ดินและอาคารตามสัญญาเช่าต้องจัดประเภทเป็นสัญญาเช่าการเงินหรือสัญญาเช่าดำเนินงานในลักษณะเดียวกับการจัดประเภทสัญญาเช่าสำหรับสินทรัพย์อื่น อย่างไรก็ตาม ที่ดินมีลักษณะพิเศษคือ ตามปกติจะมีอายุการให้ประโยชน์เชิงเศรษฐกิจไม่จำกัดหากคาดว่าจะไม่ต้องโอนกรรมสิทธิ์ในที่ดินไปให้ผู้เช่า ณ วันสิ้นสุดสัญญาเช่า ผู้เช่าจะไม่ได้รับความเสี่ยงและผลตอบแทนของความเป็นเจ้าของทั้งหมดหรือเกือบทั้งหมด ดังนั้น จำนวนที่จ่ายเพิ่มให้การเช่าดังกล่าวจึงถือเป็นการจ่ายค่าเช่าล่วงหน้าซึ่งต้องตัดจำหน่ายตลอดอายุของสัญญาเช่าตามรูปแบบของประโยชน์ที่ได้รับ
15. เพื่อวัตถุประสงค์ในการจัดประเภทสัญญาเช่า องค์ประกอบของที่ดินและอาคารที่เกิดจากสัญญาเช่าจะพิจารณาแยกจากกัน ถ้ากรรมสิทธิ์ขององค์ประกอบทั้งสองจะต้องโอนไปให้ผู้เช่าเมื่อสิ้นสุดสัญญาเช่า สัญญาเช่านั้นต้องจัดประเภทเป็นสัญญาเช่าการเงินไม่ว่าจะได้มีการทำเป็นสัญญาเดียวหรือแยกเป็นสองสัญญา เว้นแต่จะมีลักษณะอื่นที่แน่ชัดแสดงถึงการมิได้โอนความเสี่ยงและผลตอบแทนที่ผู้เป็นเจ้าของพึงได้รับจากสินทรัพย์ที่เช่า โดยปกติที่ดินมีลักษณะพิเศษคือจะมีอายุการให้ประโยชน์เชิงเศรษฐกิจไม่จำกัดและหากคาดว่าจะไม่ต้องโอนกรรมสิทธิ์ในที่ดินไปให้ผู้เช่า ณ วันสิ้นสุดสัญญาเช่า ที่ดินนั้นจะจัดประเภทเป็นสัญญาเช่าดำเนินงานตามย่อหน้า 14 อาคารจะจัดประเภทเป็นสัญญาเช่าการเงินหรือสัญญาเช่าดำเนินงานตามย่อหน้า 7 ถึง 13
16. ในกรณีที่จำเป็นต้องจัดประเภทและพิจารณาการเช่าที่ดินและอาคาร จำนวนเงินขั้นต่ำที่ต้องจ่ายตามสัญญาเช่าที่ดินและอาคาร (รวมถึงเงินก้อนที่จ่ายให้ ณ วันเริ่มต้น) จะปันส่วนตามสัดส่วนของมูลค่ายุติธรรมของที่ดินและอาคาร ณ วันเริ่มต้นสัญญาเช่า ถ้าจำนวนเงินขั้นต่ำที่ต้องจ่ายไม่สามารถนำมาปันส่วนตามวิธีดังกล่าวได้อย่างน่าเชื่อถือ สัญญาเช่าที่ดินและอาคารนั้นต้องถือเป็นสัญญาเช่าการเงิน เว้นแต่มีลักษณะอื่นที่แน่ชัดแสดงให้เห็นถึงองค์ประกอบของทั้งที่ดินและอาคารตามสัญญาเช่าเป็นสัญญาเช่าดำเนินงาน
17. เพื่อวัตถุประสงค์ในการจัดประเภทสัญญาเช่า หากจำนวนเงินที่เป็นองค์ประกอบของที่ดินที่ต้องรับรู้ตาม ย่อหน้า 20 มีจำนวนไม่เป็นนัยสำคัญ ที่ดินและอาคารตามสัญญาเช่าอาจถือเป็น

สินทรัพย์หน่วยเดียวกันและจัดประเภทเป็นสัญญาเช่าการเงินหรือสัญญาเช่าดำเนินงานตามย่อหน้า 7 ถึง 13 ในกรณีเช่นนี้ อายุการให้ประโยชน์เชิงเศรษฐกิจของอาคารถือเป็นอายุการให้ประโยชน์เชิงเศรษฐกิจของสินทรัพย์ทั้งหมดที่เช่า

18. กิจการไม่ต้องวัดมูลค่าที่ดินและอาคารแยกจากกัน ถ้าส่วนได้เสียของผู้เช่าในที่ดินและอาคารได้มีการจัดประเภทอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุนและบันทึกด้วยวิธีมูลค่ายุติธรรมตามข้อกำหนดของมาตรฐานการบัญชี เรื่อง อสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน (เมื่อมีการประกาศใช้) อย่างไรก็ตามผู้เช่าต้องแสดงรายละเอียดการวัดมูลค่าที่ต่อเมื่อการจัดประเภทสัญญาเช่าขององค์ประกอบหนึ่งหรือทั้งสององค์ประกอบมีความไม่แน่นอน
19. ตามข้อกำหนดของมาตรฐานการบัญชีที่ เรื่อง อสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน (เมื่อมีการประกาศใช้) ความเป็นไปได้ที่ผู้เช่าจะจัดประเภทส่วนได้เสียในสินทรัพย์ที่เกิดจากสัญญาเช่าดำเนินงานเป็นอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน ในกรณีเช่นนี้ ส่วนได้เสียในสินทรัพย์นั้นจะบันทึกเสมือนหนึ่งเป็นสัญญาเช่าการเงินนอกเหนือจากการเลือกใช้วิธีมูลค่ายุติธรรมในการรับรู้รายการตามข้อกำหนดของมาตรฐานการบัญชีฉบับนั้น ผู้เช่ายังคงสามารถบันทึกสัญญาเช่าดังกล่าวเป็นสัญญาเช่าการเงินได้ต่อไปแม้เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นภายหลังจะทำให้ส่วนได้เสียของผู้เช่าในสินทรัพย์เปลี่ยนไปจนเป็นเหตุให้ไม่สามารถจัดประเภทสินทรัพย์นั้นเป็นอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน ดังกรณีตัวอย่างต่อไปนี้
  - 19.1 ผู้เช่าครอบครองสินทรัพย์ซึ่งได้มีการโอนกรรมสิทธิ์การครอบครองให้เจ้าของด้วยจำนวนเงินเท่ากับมูลค่ายุติธรรม ณ วันที่มีการเปลี่ยนแปลงการใช้ หรือ
  - 19.2 ผู้เช่าทำสัญญาเช่าช่วงซึ่งได้มีการโอนความเสี่ยงและผลตอบแทนที่ผู้เป็นเจ้าของพึงได้รับจากสินทรัพย์ให้แก่บุคคลที่สามที่ไม่มีความเกี่ยวข้องกัน สัญญาเช่าช่วงดังกล่าวผู้เช่าจะบันทึกเป็นสัญญาเช่าการเงินที่มีต่อบุคคลที่สาม แม้สัญญานั้นบุคคลที่สามอาจบันทึกเป็นสัญญาเช่าดำเนินงานก็ตาม

สัญญาเช่าในงบการเงินของผู้เช่า

สัญญาเช่าการเงิน

การรับรู้เริ่มแรก

20. ณ วันที่สัญญาเช่ามีผลบังคับใช้ ผู้เช่าต้องรับรู้สัญญาเช่าการเงินเป็นสินทรัพย์และหนี้สินในงบดุลของผู้เช่าด้วยจำนวนเท่ากับมูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์ที่เช่า หรือมูลค่าปัจจุบันของจำนวนเงินขั้นต่ำที่ต้องจ่ายแล้วแต่จำนวนใดจะต่ำกว่าซึ่งพิจารณา ณ วันเริ่มต้นของสัญญาเช่า อัตราคิดลดในการคำนวณมูลค่าปัจจุบันของจำนวนเงินขั้นต่ำที่ต้องจ่ายคือ อัตราดอกเบี้ยตามนัยของสัญญาเช่าหากสามารถกำหนดได้ในทางปฏิบัติ หากในทางปฏิบัติไม่สามารถกำหนดได้ให้ใช้อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ยืมส่วนเพิ่มของผู้เช่าเป็นอัตราคิดลด ต้นทุนทางตรงเริ่มแรกของผู้เช่าต้องรวมเป็นส่วนหนึ่งของต้นทุนสินทรัพย์ที่รับรู้
21. รายการและเหตุการณ์ทางบัญชีต้องบันทึกและนำเสนอตามเนื้อหาเชิงเศรษฐกิจและสาระความเป็นจริงทางการเงินไม่ใช่ตามรูปแบบของกฎหมาย แม้ว่ารูปแบบของกฎหมายของข้อตกลงในสัญญาเช่าจะกำหนดให้ผู้เช่าไม่มีกรรมสิทธิ์ในสินทรัพย์ที่เช่าตามกฎหมาย แต่ในความเป็นจริงแล้ว เนื้อหาเชิงเศรษฐกิจและสาระความเป็นจริงทางการเงินของสัญญาเช่าการเงินคือ ผู้เช่าได้รับประโยชน์เชิงเศรษฐกิจในการใช้สินทรัพย์ที่เช่าตลอดอายุการให้ประโยชน์เชิงเศรษฐกิจส่วนใหญ่ของสินทรัพย์นั้น โดยแลกเปลี่ยนกับภาระผูกพันที่ต้องจ่ายสำหรับสิทธิดังกล่าวด้วยจำนวนที่ใกล้เคียงกับมูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์รวมกับค่าใช้จ่ายทางการเงินที่เกี่ยวข้อง
22. หากในงบดุลของผู้เช่าไม่ได้สะท้อนถึงรายการบัญชีเกี่ยวกับสัญญาเช่าดังกล่าว ทรัพยากรทางเศรษฐกิจและภาระผูกพันของกิจการจะต่ำกว่าที่ควรเป็นซึ่งทำให้อัตราส่วนทางการเงินบิดเบือนไป ดังนั้น ณ วันที่สัญญาเช่ามีผลบังคับใช้ จึงเป็นการเหมาะสมที่ผู้เช่าจะรับรู้รายการเกี่ยวกับสัญญาเช่าการเงินในงบดุลเป็นสินทรัพย์และภาระผูกพัน (หนี้สิน) ที่จะต้องจ่ายในอนาคตด้วยจำนวนเดียวกัน และต้นทุนทางตรงเริ่มแรกของผู้เช่าให้รับรู้เป็นต้นทุนของสินทรัพย์ที่เช่า
23. เป็นการไม่สมควรที่ในงบการเงินจะแสดงสินทรัพย์ตามสัญญาเช่าการเงินหักด้วยหนี้สินตามสัญญาเช่าการเงิน หากในงบดุลของผู้เช่าต้องแยกแสดงหนี้สินเป็นหนี้สินหมุนเวียนและไม่หมุนเวียน ผู้เช่าต้องแยกแสดงหนี้สินตามสัญญาเช่าเป็นหนี้สินหมุนเวียนและไม่หมุนเวียนในลักษณะเดียวกัน
24. ต้นทุนทางตรงเริ่มแรกมักเกิดขึ้นเนื่องจากกิจกรรมที่เฉพาะเจาะจงกับการเช่า เช่น การต่อรองและการทำให้ได้มาซึ่งข้อตกลงเกี่ยวกับสัญญาเช่า ต้นทุนที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับกิจกรรมที่เกิด

ขึ้นกับผู้เช่าเพื่อให้ได้สัญญาเช่าการเงินต้องรวมเป็นส่วนหนึ่งของจำนวนที่รับรู้เป็นสินทรัพย์ ภายใต้สัญญาเช่านั้น

การวัดมูลค่าภายหลังการรับรู้เริ่มแรก

25. จำนวนเงินที่จ่ายตามสัญญาเช่าต้องนำมาแยกเป็นค่าใช้จ่ายทางการเงินและส่วนที่จะนำไปลดหนี้สินที่ยังไม่ได้ชำระ ค่าใช้จ่ายทางการเงินต้องปันส่วนให้กับงวดต่างๆ ตลอดอายุของสัญญาเช่าเพื่อทำให้อัตราดอกเบี้ยแต่ละงวดเป็นอัตราคงที่สำหรับยอดคงเหลือของหนี้สินที่เหลืออยู่แต่ละงวด ค่าเช่าที่อาจเกิดขึ้นบันทึกเป็นค่าใช้จ่ายในงวดที่เกิดรายการ
26. ในทางปฏิบัติ กิจการอาจใช้การประมาณการในลักษณะใดลักษณะหนึ่งในการปันส่วนค่าใช้จ่ายทางการเงินให้กับงวดต่างๆ ตลอดอายุของสัญญาเช่าเพื่อความสะดวกในการคำนวณ
27. สัญญาเช่าการเงินทำให้เกิดค่าเสื่อมราคาสำหรับสินทรัพย์เสื่อมสภาพและค่าใช้จ่ายทางการเงินสำหรับงวดบัญชีแต่ละงวด นโยบายการคิดค่าเสื่อมราคาสำหรับสินทรัพย์เสื่อมสภาพที่เช่าต้องสม่ำเสมอกับวิธีการคิดค่าเสื่อมราคาของสินทรัพย์เสื่อมสภาพซึ่งกิจการเป็นเจ้าของ และค่าเสื่อมราคาที่รับรู้ต้องคำนวณตามเกณฑ์ที่ระบุไว้ในมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 32 เรื่อง ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ และมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 51 เรื่อง สินทรัพย์ไม่มีตัวตน (เมื่อมีการประกาศใช้) หากไม่มีความแน่นอนอย่างสมเหตุสมผลที่ผู้เช่าจะเป็นเจ้าของสินทรัพย์เมื่ออายุของสัญญาเช่าสิ้นสุดลง ผู้เช่าต้องตัดค่าเสื่อมราคาของสินทรัพย์ให้หมดภายในอายุของสัญญาเช่าหรืออายุการใช้งานแล้วแต่อายุใดจะสั้นกว่า
28. ผู้เช่าต้องปันส่วนมูลค่าเสื่อมสภาพของสินทรัพย์ที่เช่าให้กับงวดบัญชีแต่ละงวดตลอดระยะเวลาที่คาดว่าจะใช้สินทรัพย์นั้น การปันส่วนต้องเป็นไปตามเกณฑ์ที่เป็นระบบและสอดคล้องกับนโยบายการคิดค่าเสื่อมราคาสำหรับสินทรัพย์เสื่อมสภาพที่ผู้เช่าเป็นเจ้าของ หากมีความแน่นอนอย่างสมเหตุสมผลที่สินทรัพย์นั้นจะเป็นของผู้เช่าเมื่อสิ้นสุดสัญญาเช่า ระยะเวลาที่คาดว่าจะสินทรัพย์จะใช้งานได้จะเท่ากับอายุการใช้งานของสินทรัพย์ หากสินทรัพย์นั้นจะไม่ตกเป็นของผู้เช่าเมื่อสิ้นสุดสัญญาเช่า ผู้เช่าต้องคิดค่าเสื่อมราคาของสินทรัพย์ให้หมดภายในระยะเวลาของสัญญาเช่าหรือภายในอายุการใช้งานของสินทรัพย์ แล้วแต่ระยะเวลาใดจะสั้นกว่า
29. ในแต่ละงวดบัญชี จำนวนของค่าเสื่อมราคาสินทรัพย์กับค่าใช้จ่ายทางการเงินมักจะไม่เท่ากับจำนวนเงินที่ได้จ่ายตามสัญญาเช่าการเงิน ดังนั้น จึงไม่เป็นการสมควรถ้าผู้เช่าจะรับรู้จำนวนที่ต้องจ่ายตามสัญญาเช่าเป็นค่าใช้จ่ายในงบกำไรขาดทุน ยิ่งกว่านั้น สินทรัพย์และหนี้สินที่เกี่ยวข้องกันมักมีจำนวนไม่เท่ากันภายหลังจากวันที่สัญญาเช่ามีผลบังคับใช้

30. ในการกำหนดว่าสินทรัพย์ที่เช่าเกิดการด้อยค่าหรือไม่ กิจการต้องถือปฏิบัติตามข้อกำหนดของมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 36 เรื่อง การด้อยค่าของสินทรัพย์
31. นอกจากนี้ผู้เช่าต้องเปิดเผยข้อมูลตามข้อกำหนดที่ระบุไว้ในมาตรฐานการบัญชี เรื่อง การแสดงรายการและการเปิดเผยข้อมูลสำหรับเครื่องมือทางการเงิน ผู้เช่าต้องเปิดเผยข้อมูลสำหรับสัญญาเช่าการเงินเพิ่มเติมดังต่อไปนี้
- 31.1 ราคาตามบัญชีสุทธิ ณ วันที่ในงบดุลสำหรับสินทรัพย์แต่ละประเภท
- 31.2 การกระทบยอด ณ วันที่ในงบดุล ระหว่างจำนวนเงินขั้นต่ำที่ต้องจ่ายทั้งสิ้นกับมูลค่าปัจจุบันของจำนวนเงินขั้นต่ำที่ต้องจ่ายทั้งสิ้น นอกจากนั้น ณ วันที่ในงบดุล กิจการต้องเปิดเผยจำนวนเงินขั้นต่ำที่ต้องจ่ายทั้งสิ้นและมูลค่าปัจจุบันของจำนวนเงินขั้นต่ำที่ต้องจ่ายทั้งสิ้นสำหรับระยะเวลาแต่ละช่วงต่อไปนี้
- 31.2.1 ระยะเวลาที่ไม่เกินหนึ่งปี
- 31.2.2 ระยะเวลาที่เกินหนึ่งปีแต่ไม่เกินห้าปี
- 31.2.3 ระยะเวลาที่เกินห้าปี
- 31.3 ค่าเช่าที่อาจเกิดขึ้นที่รับรู้เป็นค่าใช้จ่ายในงบกำไรขาดทุนสำหรับงวด
- 31.4 จำนวนเงินขั้นต่ำทั้งสิ้นที่คาดว่าจะได้รับในอนาคตจากการให้เช่าช่วงที่บอกเลิกไม่ได้ ณ วันที่ในงบดุล
- 31.5 คำอธิบายโดยทั่วไปของข้อตกลงตามสัญญาเช่าที่สำคัญของผู้เช่า ซึ่งรวมถึงรายการต่อไปนี้
- 31.5.1 เกณฑ์ในการกำหนดจำนวนที่ต้องจ่ายสำหรับค่าเช่าที่อาจเกิดขึ้น
- 31.5.2 เงื่อนไขของการต่ออายุสัญญาหรือเงื่อนไขของสิทธิเลือกซื้อและข้อกำหนดให้ปรับราคาหรือปรับอัตรา
- 31.5.3 ข้อจำกัดที่กำหนดไว้ในสัญญาเช่า เช่น ข้อจำกัดเกี่ยวกับเงินปันผล การก่อหนี้เพิ่มเติม และการทำสัญญาเช่าอื่นเพิ่มเติม
32. นอกจากนี้ ผู้เช่าที่มีสินทรัพย์ภายใต้สัญญาเช่าการเงินต้องเปิดเผยข้อมูลตามข้อกำหนดของมาตรฐานการบัญชีฉบับอื่น เช่น มาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 32 (ปรับปรุง 2550) เรื่อง ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ (เมื่อมีการประกาศใช้) มาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 36 (ปรับปรุง 2550) เรื่อง การด้อยค่าของสินทรัพย์ (เมื่อมีการประกาศใช้) มาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 51 เรื่อง สินทรัพย์ไม่มีตัวตน (เมื่อมีการประกาศใช้) มาตรฐานการบัญชี เรื่อง อสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน (เมื่อมีการประกาศใช้) และฉบับที่ 57 เรื่อง เกษตรกรรม (เมื่อมีการประกาศใช้)

สัญญาเช่าดำเนินงาน

33. ผู้เช่าต้องรับรู้จำนวนเงินที่จ่ายตามสัญญาเช่าดำเนินงานเป็นค่าใช้จ่ายในงบกำไรขาดทุนตามวิธีเส้นตรงตลอดอายุของสัญญาเช่า นอกจากนี้จะมีเกณฑ์อื่นที่เป็นระบบซึ่งแสดงถึงรูปแบบของเวลาที่ผู้ใช้ได้รับประโยชน์
34. จำนวนเงินที่จ่ายตามสัญญาเช่าดำเนินงาน (ซึ่งไม่รวมต้นทุนในการให้บริการ เช่น ค่าประกันภัยและค่าบำรุงรักษา) ต้องรับรู้เป็นค่าใช้จ่ายในงบกำไรขาดทุนตามวิธีเส้นตรง นอกจากนี้จะมีเกณฑ์อื่นที่เป็นระบบซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงรูปแบบของเวลาที่ผู้ใช้ได้รับประโยชน์ แม้ว่าการจ่ายเงินจะไม่เป็นไปตามเกณฑ์นั้น
35. นอกจากนี้ที่ผู้เช่าต้องเปิดเผยข้อมูลตามข้อกำหนดที่ระบุไว้ในมาตรฐานการบัญชี เรื่อง “การแสดงผลการและการเปิดเผยข้อมูลสำหรับเครื่องมือทางการเงิน” ผู้เช่าต้องเปิดเผยข้อมูลสำหรับสัญญาเช่าดำเนินงานเพิ่มเติมดังต่อไปนี้
  - 35.1 จำนวนเงินขั้นต่ำที่ต้องจ่ายในอนาคตทั้งสิ้นภายใต้สัญญาเช่าดำเนินงานที่บอกเลิกไม่ได้ สำหรับ ระยะเวลาแต่ละช่วงต่อไปนี้
    - 35.1.1 ระยะเวลาที่ไม่เกินหนึ่งปี
    - 35.1.2 ระยะเวลาที่เกินหนึ่งปีแต่ไม่เกินห้าปี
    - 35.1.3 ระยะเวลาที่เกินห้าปี
  - 35.2 จำนวนเงินขั้นต่ำทั้งสิ้นที่คาดว่าจะได้รับในอนาคตจากการเช่าช่วงที่บอกเลิกไม่ได้ ณ วันที่ในงบดุล
  - 35.3 จำนวนเงินที่ต้องจ่ายตามสัญญาเช่าและจำนวนเงินที่จะได้รับตามสัญญาให้เช่าช่วงที่รับรู้ในงบกำไรขาดทุนสำหรับงวด ซึ่งแยกแสดงจำนวนเงินขั้นต่ำที่ต้องจ่าย ค่าเช่าที่อาจเกิดขึ้น และจำนวนเงินที่จะได้รับจากสัญญาให้เช่าช่วง
  - 35.4 คำอธิบายโดยทั่วไปของข้อตกลงสำคัญที่ผู้เช่าต้องปฏิบัติตามสัญญาเช่าซึ่งอาจรวมถึงรายการ ต่อไปนี้
    - 35.4.1 เกณฑ์ในการกำหนดจำนวนที่ต้องจ่ายสำหรับค่าเช่าที่อาจเกิดขึ้น
    - 35.4.2 เงื่อนไขของการต่ออายุสัญญาหรือเงื่อนไขของสิทธิเลือกซื้อและข้อกำหนดให้ปรับราคาหรือปรับอัตรา
    - 35.4.3 ข้อจำกัดที่กำหนดไว้ในสัญญาเช่า เช่น ข้อจำกัดเกี่ยวกับเงินปันผล การก่อหนี้เพิ่มเติม และการทำสัญญาเช่าอื่นเพิ่มเติม

สัญญาเช่าการเงินในงบการเงินของผู้ให้เช่า

สัญญาเช่าการเงิน

การรับรู้เริ่มแรก

36. ผู้ให้เช่าต้องรับรู้สินทรัพย์ภายใต้สัญญาเช่าการเงินเป็นลูกหนี้ในงบดุลด้วยจำนวนที่เท่ากับเงินลงทุนสุทธิในสัญญาเช่า
37. ภายใต้สัญญาเช่าการเงิน ผู้ให้เช่าโอนความเสี่ยงและประโยชน์ของความเป็นเจ้าของทั้งหมดหรือเกือบทั้งหมดให้แก่ผู้เช่า ดังนั้น ผู้ให้เช่าจึงถือว่าลูกหนี้สัญญาเช่าคือ สินทรัพย์ที่จะทำให้ผู้ให้เช่าได้รับเงินต้นพร้อมกับรายได้ทางการเงินเพื่อตอบแทนผู้ให้เช่าสำหรับการลงทุนและบริการที่ให้
38. ต้นทุนทางตรงเริ่มแรก เช่น ค่าขายหน้าและค่าธรรมเนียมทางกฎหมาย แต่ไม่รวมถึงค่าใช้จ่ายดำเนินงาน เช่น ค่าใช้จ่ายในการขายและค่าใช้จ่ายการตลาด ต้นทุนทางตรงเริ่มแรกมักเกิดขึ้นในการต่อรองหรือการเตรียมสัญญาเช่าและจะรับรู้เป็นส่วนหนึ่งของลูกหนี้ตามสัญญาเช่าการเงิน โดยไม่ต้องบันทึกเป็นรายการแยกต่างหาก ทั้งนี้เฉพาะต้นทุนทางตรงเริ่มแรกที่เกิดกับผู้ให้เช่าที่มีผู้ผลิตหรือผู้แทนจำหน่าย อัตราดอกเบี้ยตามนัยของสัญญาเช่าเป็นอัตราที่กำหนดขึ้นโดยได้คำนึงถึงต้นทุนทางตรงเริ่มแรกซึ่งรวมอยู่ในยอดลูกหนี้ตามสัญญาเช่า ดังนั้น รายได้ทางการเงินจากสัญญาเช่าที่รับรู้ในแต่ละงวดจึงเป็นยอดซึ่งได้สุทธิกับต้นทุนทางตรงเริ่มแรก ต้นทุนทางตรงเริ่มแรกของผู้ให้เช่าที่เป็นผู้ผลิตหรือผู้แทนจำหน่ายไม่รวมอยู่ในคำนิยามของมาตรฐานการบัญชีฉบับนี้ และไม่รวมเป็นส่วนหนึ่งของเงินลงทุนสุทธิในสัญญาเช่าจึงต้องรับรู้เป็นค่าใช้จ่ายเมื่อมีการรับรู้กำไรจากการขายในวันที่สัญญาเช่ามีผลบังคับใช้

การวัดมูลค่าภายหลังการรับรู้เริ่มแรก

39. การรับรู้รายได้ทางการเงินต้องขึ้นอยู่กับรูปแบบที่สะท้อนถึงอัตราผลตอบแทนคงที่ในแต่ละงวดของเงินลงทุนสุทธิของผู้ให้เช่า ซึ่งคงเหลือตามสัญญาเช่าการเงินนั้น
40. ผู้ให้เช่าต้องปันส่วนรายได้ทางการเงินตลอดอายุของสัญญาเช่าด้วยเกณฑ์ที่เป็นระบบและสมเหตุสมผล การปันส่วนรายได้ต้องขึ้นอยู่กับรูปแบบที่สะท้อนให้เห็นถึงผลตอบแทนที่คงที่ในแต่ละงวดของเงินลงทุนสุทธิของผู้ให้เช่าซึ่งคงเหลือตามสัญญาเช่าการเงิน จำนวนที่จ่ายตามสัญญาเช่าที่เกี่ยวข้องกับงวดบัญชี (ซึ่งไม่รวมต้นทุนในการให้บริการ) ต้องนำมาหักกับเงินลงทุนขั้นต้นในสัญญาเช่าการเงินเพื่อลดเงินต้นและรายได้ทางการเงินรอการรับรู้
41. ผู้ให้เช่าต้องทบทวนประมาณการมูลค่าคงเหลือที่ไม่ได้รับการประกันที่ใช้ในการคำนวณเงินลงทุนขั้นต้นตามสัญญาเช่าอย่างสม่ำเสมอ หากประมาณการมูลค่าคงเหลือที่ไม่ได้รับการ

ประกันมีจำนวนลดลง ผู้ให้เช่าต้องทบทวนการปันส่วนรายได้ตลอดอายุของสัญญาเช่า และต้องทบทวนการปรับลดจำนวนค่ารับที่ได้ตั้งไว้ทันที

- 41ก. สิ้นทรัพย์ภายใต้สัญญาเช่าการเงินซึ่งจัดประเภทเป็นสินทรัพย์รอการขาย (หรือได้รวมอยู่ในกลุ่มของสินทรัพย์ที่เลิกใช้และจัดประเภทเป็นรอการขาย) ต้องบันทึกบัญชีตามข้อกำหนดของมาตรฐานการบัญชี เรื่อง สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนถือไว้รอการขายและการดำเนินงานที่ยกเลิก (เมื่อมีการประกาศใช้) เมื่อสินทรัพย์นั้นเป็นไปตามข้อกำหนดของมาตรฐานการบัญชีดังกล่าว
42. ผู้ให้เช่าที่เป็นผู้ผลิตหรือผู้แทนจำหน่ายต้องรับรู้กำไรจากการขายหรือขาดทุนจากการขายในงบกำไรขาดทุนสำหรับงวดตามนโยบายการบัญชีที่กิจการใช้สำหรับการขายเสร็จเด็ดขาด หากอัตราดอกเบี้ยที่ใช้เป็นอัตราที่ต่ำเกินจริง กำไรจากการขายต้องกำหนดขึ้น โดยสมมติให้ใช้อัตราดอกเบี้ยเชิงพาณิชย์ ต้นทุนทางตรงเริ่มแรกต้องรับรู้เป็นค่าใช้จ่ายในงบกำไรขาดทุนเมื่อมีการรับรู้กำไรจากการขาย
43. ผู้ผลิตหรือผู้แทนจำหน่ายมักให้ทางเลือกแก่ลูกค้าที่จะซื้อหรือเช่าสินทรัพย์ สัญญาเช่าการเงินของสินทรัพย์ที่ทำโดยผู้ให้เช่าที่เป็นผู้ผลิตหรือผู้แทนจำหน่ายทำให้เกิดรายได้สองประเภทดังต่อไปนี้
- 43.1 กำไรหรือขาดทุนที่เกิดจากการขายเสร็จเด็ดขาดที่เป็นราคาขายปกติของสินทรัพย์ที่ให้เช่า ทั้งนี้จะต้องคำนึงถึงส่วนลดปริมาณหรือส่วนลดการค้าด้วย และ
- 43.2 รายได้ทางการเงินตลอดอายุของสัญญาเช่า
44. ณ วันที่สัญญาเช่ามีผลบังคับใช้ ผู้ให้เช่าที่เป็นผู้ผลิตหรือผู้แทนจำหน่ายจะบันทึกรายได้จากการขายด้วยมูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์หรือมูลค่าปัจจุบันของจำนวนเงินขั้นต่ำที่ผู้ให้เช่าต้องจ่ายให้ผู้ให้เช่าคิดลดด้วยอัตราดอกเบี้ยเชิงพาณิชย์แล้วแต่จำนวนใดจะต่ำกว่า และจะบันทึกต้นทุนขายด้วยต้นทุนของสินทรัพย์ที่ให้เช่าหรือราคาตามบัญชี (หากราคาตามบัญชีแตกต่างจากต้นทุนของสินทรัพย์ที่ให้เช่า) หักด้วยมูลค่าปัจจุบันของมูลค่าคงเหลือที่ไม่ได้รับการประกัน ผลต่างระหว่างรายได้จากการขายกับต้นทุนขายถือเป็นกำไรจากการขายซึ่งต้องรับรู้ตามนโยบายการบัญชีที่กิจการใช้สำหรับการขายเสร็จเด็ดขาด
45. เพื่อเป็นการจูงใจลูกค้า ผู้ให้เช่าที่เป็นผู้ผลิตหรือผู้แทนจำหน่ายบางครั้งจะเสนออัตราดอกเบี้ยที่ต่ำกว่าความเป็นจริงมากซึ่งทำให้รายได้ทั้งสิ้นที่รับรู้ ณ เวลาที่ขายมีจำนวนสูงเกินไป หากผู้ให้เช่าเสนออัตราดอกเบี้ยที่ต่ำเกินจริง กำไรจากการขายต้องเป็นจำนวนที่คำนวณขึ้นจากอัตราดอกเบี้ยเชิงพาณิชย์

46. ต้นทุนที่เกิดขึ้นในการต่อรองและทำสัญญาเช่าการเงินของผู้ให้เช่าที่ เป็นผู้ผลิตหรือผู้แทนจำหน่าย ต้องรับรู้เป็นค่าใช้จ่าย ณ วันที่สัญญาเช่ามีผลบังคับใช้ เนื่องจากต้นทุนดังกล่าวมักจะเกี่ยวข้องกับกำไรจากการขายของผู้ให้เช่าที่ เป็นผู้ผลิตหรือผู้แทนจำหน่าย
47. นอกจากที่ผู้ให้เช่าต้องเปิดเผยข้อมูลตามข้อกำหนดที่ระบุไว้ในมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 48 เรื่อง การแสดงรายการและการเปิดเผยข้อมูลสำหรับเครื่องมือทางการเงิน ผู้ให้เช่าต้องเปิดเผยข้อมูลสำหรับสัญญาเช่าการเงินเพิ่มเติมดังต่อไปนี้
- 47.1 การกระทบยอด ณ วันที่ในงบดุล ระหว่างผลรวมของเงินลงทุนขึ้นต้นตามสัญญาเช่ากับมูลค่าปัจจุบันของจำนวนเงินขึ้นต้นที่ลูกหนี้ต้องจ่ายตามสัญญาเช่า นอกจากนี้ ณ วันที่ในงบดุล กิจการต้องเปิดเผยผลรวมของเงินลงทุนขึ้นต้นตามสัญญาเช่าและมูลค่าปัจจุบันของจำนวนเงินขึ้นต้นที่ลูกหนี้ต้องจ่ายตามสัญญาเช่าสำหรับระยะเวลาแต่ละช่วงต่อไปนี้
- 47.1.1 ระยะเวลาที่ไม่เกินหนึ่งปี
- 47.1.2 ระยะเวลาที่เกินหนึ่งปีแต่ไม่เกินห้าปี
- 47.1.3 ระยะเวลาที่เกินกว่าห้าปี
- 47.2 รายได้ทางการเงินรอการรับรู้
- 47.3 มูลค่าคงเหลือที่ไม่ได้รับการประกันซึ่งรวมอยู่ในผลประโยชน์ของผู้ให้เช่า
- 47.4 ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญของจำนวนเงินขึ้นต้นที่ลูกหนี้ต้องจ่ายตามสัญญาเช่าที่คาดว่าจะเก็บไม่ได้
- 47.5 ค่าเช่าที่อาจเกิดขึ้นที่รับรู้เป็นรายได้ในงบกำไรขาดทุนสำหรับงวด
- 47.6 คำอธิบายโดยทั่วไปของข้อตกลงที่สำคัญตามสัญญาเช่าของผู้ให้เช่า
48. การเปิดเผยเงินลงทุนขึ้นต้นหักด้วยรายได้ทางการเงินรอการรับรู้จากสัญญาเช่าใหม่ที่เพิ่มขึ้นระหว่างงวดบัญชี หลังจากหักด้วยจำนวนเงินของสัญญาเช่าที่เกี่ยวข้องที่ได้ยกเลิก ถือเป็นเครื่องบ่งชี้การเติบโตที่มักเป็นประโยชน์ต่อผู้ใช้งบการเงิน

สัญญาเช่าดำเนินงาน

49. ผู้ให้เช่าต้องแสดงสินทรัพย์ที่อยู่ภายใต้สัญญาเช่าดำเนินงานในงบดุลตามลักษณะของสินทรัพย์
50. ผู้ให้เช่าต้องรับรู้รายได้ค่าเช่าจากสัญญาเช่าดำเนินงานในงบกำไรขาดทุนตามเกณฑ์เส้นตรงตลอดอายุของสัญญาเช่า นอกจากนี้ว่าจะมีเกณฑ์อื่นที่เป็นระบบซึ่งแสดงถึงรูปแบบของการได้รับประโยชน์ที่ลดลงจากสินทรัพย์ที่ให้เช่า
51. ผู้ให้เช่าต้องรับรู้ต้นทุน (ซึ่งรวมถึงค่าเสื่อมราคา) ที่เกิดขึ้นเนื่องจากการได้รับรายได้ค่าเช่าเป็นค่าใช้จ่ายสำหรับงวด และรับรู้รายได้ค่าเช่า (ไม่รวมเงินรับจากการให้บริการ เช่น การ

ประกันภัยและการบำรุงรักษา) ในงบกำไรขาดทุนตามเกณฑ์เส้นตรงตลอดอายุของสัญญาเช่า แม้ว่ากรรับเงินจะไม่เป็นไปตามเกณฑ์ดังกล่าว เว้นแต่จะมีเกณฑ์ที่เป็นระบบอย่างอื่นที่ดีกว่า ซึ่งแสดงถึงรูปแบบของการได้รับประโยชน์ที่ลดลงจากสินทรัพย์ที่ให้เช่า

52. ต้นทุนทางตรงเริ่มแรกของผู้ให้เช่าที่เกิดขึ้นในการต่อรองหรือการเตรียมสัญญาเช่าดำเนินงาน จะรวมเป็นส่วนหนึ่งของต้นทุนสินทรัพย์ที่เช่า และจะรับรู้เป็นค่าใช้จ่ายตลอดอายุสัญญาเช่าตามเกณฑ์เช่นเดียวกับการรับรู้รายได้จากสัญญาเช่า
53. ค่าเสื่อมราคาของสินทรัพย์ที่ให้เช่าต้องบันทึกโดยใช้เกณฑ์ที่สอดคล้องกับนโยบายการคิดค่าเสื่อมราคาตามปกติของสินทรัพย์ที่คล้ายคลึงของผู้ให้เช่า และค่าเสื่อมราคาต้องคำนวณตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 32 (ปรับปรุง 2550) เรื่อง ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ และฉบับที่ 51 เรื่อง สินทรัพย์ไม่มีตัวตน (เมื่อมีการประกาศใช้)
54. ในการพิจารณาว่าสินทรัพย์ที่เช่าเกิดการด้อยค่าหรือไม่ กิจการต้องถือปฏิบัติตามข้อกำหนดของมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 36 เรื่อง การด้อยค่าของสินทรัพย์
55. ผู้ให้เช่าที่เป็นผู้ผลิตหรือผู้แทนจำหน่ายเมื่อได้มีการทำสัญญาเช่าดำเนินงานต้องไม่รับรู้เป็นกำไรจากการขาย เนื่องจากการทำสัญญาเช่นนั้นไม่ถือว่าเป็นการขาย
56. นอกจากนี้ผู้ให้เช่าต้องเปิดเผยข้อมูลตามข้อกำหนดที่ระบุไว้ในมาตรฐานการบัญชี เรื่อง การแสดงรายการและการเปิดเผยข้อมูลสำหรับเครื่องมือทางการเงิน (เมื่อมีการประกาศใช้) ผู้ให้เช่าต้องเปิดเผยข้อมูลสำหรับสัญญาเช่าดำเนินงานเพิ่มเติมดังต่อไปนี้
  - 56.1 จำนวนเงินขั้นต่ำที่ต้องจ่ายในอนาคตทั้งสิ้นภายใต้สัญญาเช่าดำเนินงานที่บอกเลิกไม่ได้ โดยแสดงจำนวนรวมสำหรับระยะเวลาแต่ละช่วงต่อไปนี้
    - 56.1.1 ระยะเวลาที่ไม่เกินหนึ่งปี
    - 56.1.2 ระยะเวลาที่เกินหนึ่งปีแต่ไม่เกินห้าปี
    - 56.1.3 ระยะเวลาที่เกินห้าปี
  - 56.2 ค่าเช่าที่อาจเกิดขึ้นที่รับรู้เป็นรายได้ในงบกำไรขาดทุน
  - 56.3 คำอธิบายโดยทั่วไปของข้อตกลงที่สำคัญตามสัญญาเช่าสำหรับผู้ให้เช่า
57. นอกจากนี้ ผู้ให้เช่าต้องเปิดเผยข้อมูลเพิ่มเติมตามข้อกำหนดที่ระบุไว้ในมาตรฐานการบัญชีฉบับอื่นในส่วนที่เกี่ยวข้องกับจำนวนของสินทรัพย์ที่ให้เช่าตามสัญญาเช่าดำเนินงานซึ่งผู้ให้เช่าบันทึกเป็นสินทรัพย์ เช่น ข้อกำหนดของมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 32 (ปรับปรุง 2550) เรื่อง ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ ฉบับที่ 36 (ปรับปรุง 2550) เรื่อง การด้อยค่าของสินทรัพย์ ฉบับที่ 51 เรื่อง สินทรัพย์ไม่มีตัวตน มาตรฐานการบัญชี เรื่อง อสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน (เมื่อมีการประกาศใช้) และฉบับที่ 57 เรื่อง เกษตรกรรม (เมื่อมีการประกาศใช้)

การขายและเช่ากลับคืน

58. การขายและเช่ากลับคืนคือการที่ผู้ขายขายสินทรัพย์ใดแล้วผู้ขายเช่าสินทรัพย์นั้นกลับคืนมา จำนวนเงินที่ต้องจ่ายตามสัญญาเช่าและราคาขายมักมีความสัมพันธ์กันเนื่องจากได้มีการต่อรองเป็นชุดเดียวกัน วิธีปฏิบัติทางบัญชีสำหรับการขายและเช่ากลับคืนขึ้นอยู่กับประเภทของสัญญาเช่าที่เกี่ยวข้อง
59. หากรายการขายและเช่ากลับคืนก่อให้เกิดสัญญาเช่าการเงิน สิ่งตอบแทนจากการขายที่สูงกว่าราคาตามบัญชีของสินทรัพย์ไม่ควรรับรู้เป็นรายได้ในงบกำไรขาดทุนของผู้ขายที่เป็นผู้เช่าโดยทันที แต่ควรบันทึกรับรู้เป็นรายการรอดบัญชี และตัดจำหน่ายไปตลอดอายุของสัญญาเช่า
60. หากการเช่ากลับคืนถือเป็นสัญญาเช่าการเงิน รายการดังกล่าวเป็นวิธีที่ผู้ให้เช่าจัดหาเงินทุนให้กับผู้เช่าโดยใช้สินทรัพย์เป็นหลักประกัน ด้วยเหตุผลนี้ จึงไม่เหมาะสมที่จะถือว่าสิ่งตอบแทนจากการขายที่สูงกว่าราคาตามบัญชีเป็นรายได้ แต่ต้องบันทึกส่วนเกินดังกล่าวเป็นรายการรอดบัญชีและตัดจำหน่ายไปตลอดอายุของสัญญาเช่า
61. ในกรณีที่การขายและเช่ากลับคืนก่อให้เกิดสัญญาเช่าดำเนินงาน
- 61.1 หากราคาขายมีจำนวนเทียบเท่ากับมูลค่ายุติธรรมอย่างเห็นได้ชัด ผู้ขายต้องรับรู้ผลกำไรหรือผลขาดทุนจากการขายในงบกำไรขาดทุนทันที
- 61.2 หากราคาขายมีจำนวนต่ำกว่ามูลค่ายุติธรรม ผู้ขายต้องรับรู้ผลกำไรหรือผลขาดทุนจากการขายในงบกำไรขาดทุนทันที เว้นแต่ผู้ขายจะได้รับชดเชยผลขาดทุนที่เกิดขึ้นโดยการจ่ายค่าเช่าในอนาคตที่ต่ำกว่าราคาตลาด ในกรณีนี้ผู้ขายต้องบันทึกผลขาดทุนจากการขายเป็นรายการรอดบัญชีและตัดจำหน่ายตามสัดส่วนของจำนวนค่าเช่าที่จ่ายในแต่ละงวดตามระยะเวลาที่ผู้ขายที่เป็นผู้เช่าคาดว่าจะใช้ประโยชน์จากสินทรัพย์ที่เช่า
- 61.3 หากราคาขายมีจำนวนสูงกว่ามูลค่ายุติธรรม ผู้ขายต้องรับรู้จำนวนที่สูงกว่ามูลค่ายุติธรรมเป็นรายการรอดบัญชีและตัดจำหน่ายตามระยะเวลาที่คาดว่าจะใช้ประโยชน์จากสินทรัพย์ที่เช่า
62. หากการเช่ากลับคืนถือเป็นสัญญาเช่าดำเนินงานและจำนวนที่ต้องจ่ายตามสัญญาเช่าและราคาขายกำหนดขึ้นตามมูลค่ายุติธรรม รายการดังกล่าวเป็นรายการขายตามปกติที่กิจการสามารถรับรู้กำไรหรือขาดทุนในงบกำไรขาดทุนทันที
63. สำหรับสัญญาเช่าดำเนินงาน หากมูลค่ายุติธรรม ณ เวลาขายและเช่ากลับคืนต่ำกว่าราคาตามบัญชีของสินทรัพย์ กิจการต้องรับรู้ผลต่างระหว่างราคาตามบัญชีและมูลค่ายุติธรรมเป็นผลขาดทุนในงบกำไรขาดทุนทันที

64. สำหรับสัญญาเช่าการเงิน กิจการไม่ต้องปรับปรุงผลต่างดังกล่าว เว้นแต่สินทรัพย์นั้นเกิดการด้อยค่า กิจการต้องปรับลดราคาตามบัญชีของสินทรัพย์ให้เท่ากับมูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืนตามข้อกำหนดที่ระบุในมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 36 เรื่อง การด้อยค่าของสินทรัพย์
65. ผู้เช่าและผู้ให้เช่าตามสัญญาขายและเช่ากลับคืนต้องเปิดเผยข้อมูลเช่นเดียวกับผู้เช่าและผู้ให้เช่าตามสัญญาเช่าตามที่ระบุในมาตรฐานการบัญชีฉบับนี้ รวมถึงการเปิดเผยข้อกำหนดในสัญญาที่มีลักษณะเฉพาะ หรือที่ไม่ธรรมดา หรือเงื่อนไขของการขายและเช่ากลับคืน
66. กิจการอาจต้องเปิดเผยรายการขายและเช่ากลับคืนแยกต่างหากเนื่องจากเป็นไปตามข้อกำหนดของ มาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 35 เรื่อง การนำเสนองบการเงิน

วันถือปฏิบัติ

67. วันถือปฏิบัติ

- 67.1. มาตรฐานการบัญชีฉบับนี้มีผลบังคับใช้สำหรับสัญญาเช่าทุกประเภทที่มีวันเริ่มต้นสัญญาเช่าในหรือหลังวันที่ 1 มกราคม 2551 เป็นต้นไป
- 67.2. มาตรฐานการบัญชีฉบับนี้สนับสนุน (แต่ไม่กำหนด) ให้กิจการที่มีสัญญาเช่าที่มีวันเริ่มต้นของสัญญาเช่าก่อนวันที่ 1 มกราคม 2551 ปฏิบัติตามมาตรฐานการบัญชีฉบับนี้โดยวิธีปรับย้อนหลัง หากกิจการมิได้ใช้วิธีปรับย้อนหลัง กิจการจะใช้ยอดยกมาของสัญญาเช่า ณ วันที่ 1 มกราคม 2551 เป็นวันเริ่มต้นในการตัดบัญชีตามวิธีอัตราดอกเบี้ยที่แท้จริงสำหรับระยะเวลาเช่าที่เหลืออยู่ให้เป็นไปตามข้อกำหนดของมาตรฐานการบัญชีฉบับนี้ ก็ได้
- 67.3. กิจการที่มีสัญญาเช่าซื้อระยะสั้น (3-4 ปี) ซึ่งทำขึ้นก่อนวันที่ 1 มกราคม 2551 และประสงค์ที่จะใช้วิธีผลรวมจำนวนตัวเลข (วิธีเดิม) ยังคงใช้วิธีดังกล่าวได้ จนกว่าสัญญาเหล่านั้นสิ้นสุดลง โดยต้องเปิดเผยข้อมูลตามการจำแนกประเภทสัญญาเช่าข้อ 7 แยกระหว่างสัญญาเช่าซื้อที่ใช้วิธีเดิมและวิธีใหม่ทุกงวดบัญชีจนกว่าสัญญาที่ใช้วิธีเดิมนั้นสิ้นสุดลง ในการเปิดเผยจำนวนมูลค่าปัจจุบันของลูกหนี้ให้เปิดเผยยอดลูกหนี้เช่าซื้อหักด้วยดอกผลเช่าซื้อรอการตัดบัญชี

การยกเลิกมาตรฐานการบัญชี (ฉบับเดิม)

68. มาตรฐานการบัญชีฉบับนี้ใช้แทนมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 29 (ฉบับเดิม) และมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 7

วันถือปฏิบัติ

69. มาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 29 (ปรับปรุง 2550) ให้ถือปฏิบัติกับงบการเงินสำหรับรอบระยะเวลาบัญชีที่เริ่มในหรือหลังวันที่ 1 มกราคม 2551 เป็นต้นไป

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

TABLE 4

Present Value of Annuity Factors (Ordinary Annuity)

	1%	2%	3%	4%	5%	6%	7%
1	0.9901	0.9804	0.9709	0.9615	0.9524	0.9434	0.9346
2	1.9704	1.9416	1.9135	1.8861	1.8594	1.8334	1.8080
3	2.9410	2.8839	2.8286	2.7751	2.7232	2.6730	2.6243
4	3.9020	3.8077	3.7171	3.6299	3.5460	3.4651	3.3872
5	4.8534	4.7135	4.5797	4.4518	4.3295	4.2124	4.1002
6	5.7955	5.6014	5.4172	5.2421	5.0757	4.9173	4.7665
7	6.7282	6.4720	6.2303	6.0021	5.7864	5.5824	5.3893
8	7.6517	7.3255	7.0197	6.7327	6.4632	6.2098	5.9713
9	8.5660	8.1622	7.7861	7.4353	7.1078	6.8017	6.5152
10	9.4713	8.9826	8.5302	8.1109	7.7217	7.3601	7.0236
11	10.3676	9.7868	9.2526	8.7605	8.3064	7.8869	7.4987
12	11.2551	10.5753	9.9540	9.3851	8.8633	8.3838	7.9427
13	12.1337	11.3484	10.6350	9.9856	9.3936	8.8527	8.3577
14	13.0037	12.1062	11.2961	10.5631	9.8986	9.2950	8.7455
15	13.8651	12.8493	11.9379	11.1184	10.3797	9.7122	9.1079
16	14.7179	13.5777	12.5611	11.6523	10.8378	10.1059	9.4466
17	15.5623	14.2919	13.1661	12.1657	11.2741	10.4773	9.7632
18	16.3983	14.9920	13.7535	12.6593	11.6896	10.8276	10.0591
19	17.2260	15.6785	14.3238	13.1339	12.0853	11.1581	10.3356
20	18.0456	16.3514	14.8775	13.5903	12.4622	11.4699	10.5940
21	18.8570	17.0112	15.4150	14.0292	12.8212	11.7641	10.8355
22	19.6604	17.6580	15.9369	14.4511	13.1630	12.0416	11.0612
23	20.4558	18.2922	16.4436	14.8568	13.4886	12.3034	11.2722
24	21.2434	18.9139	16.9355	15.2470	13.7986	12.5504	11.4693
25	22.0232	19.5235	17.4131	15.6221	14.0939	12.7834	11.6536

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
 Copyright © by Chiang Mai University
 All rights reserved

TABLE 4

Present Value of Annuity Factors (Ordinary Annuity)

	1%	2%	3%	4%	5%	6%	7%
26	22.7952	20.1210	17.8768	15.9828	14.3752	13.0032	11.8258
27	23.5596	20.7069	18.3270	16.3296	14.6430	13.2105	11.9867
28	24.3164	21.2813	18.7641	16.6631	14.8981	13.0462	12.1371
29	25.0658	21.8444	19.1885	16.9837	15.1411	13.5907	12.2777
30	25.8077	22.3965	19.6004	17.2920	15.3725	13.7648	12.4090
31	26.5423	22.9377	20.0004	17.5885	15.5928	13.9291	12.5318
32	27.2696	23.4683	20.3888	17.8736	15.8027	14.0840	12.6466
33	27.9897	23.9886	20.7658	18.1476	16.0025	14.2302	12.7538
34	28.7027	24.4986	21.1318	18.4112	16.1929	14.3681	12.8540
35	29.4086	24.9986	21.4872	18.6646	16.3742	14.4982	12.9477
36	30.1075	25.4888	21.8323	18.9083	16.5469	14.6210	13.0352
37	30.7995	25.9695	22.1672	19.1426	16.7113	14.7368	13.1170
38	31.4847	26.4406	22.4925	19.3679	16.8679	14.8460	13.1935
39	32.1630	26.9026	22.8082	19.5845	17.0170	14.9491	13.2649
40	32.8347	27.3555	23.1148	19.7928	17.1591	15.0463	13.3317
41	33.4997	27.7995	23.4124	19.9931	17.2944	15.1380	13.3941
42	34.1581	28.2348	23.7014	20.1856	17.4232	15.2245	13.4524
43	34.8100	28.6616	23.9819	20.3708	17.5459	15.3062	13.5070
44	35.4555	29.0800	24.2543	20.5488	17.6628	15.3832	13.5579
45	36.0945	29.4902	24.5187	20.7200	17.7741	15.4558	13.6055
46	36.7272	29.8923	24.7754	20.8847	17.8801	15.5244	13.6500
47	37.3537	30.2866	25.0247	21.0429	17.9810	15.5890	13.6916
48	37.9740	30.6731	25.2667	21.1951	18.0772	15.6500	13.7305
49	38.5881	31.0521	25.5017	21.3415	18.1687	15.7076	13.7668
50	39.1961	31.4236	25.7298	21.4822	18.2559	15.7619	13.8007

TABLE 4

Present Value of Annuity Factors (Ordinary Annuity)

	8%	9%	10%	11%	12%	13%	14%
1	0.9259	0.9174	0.9091	0.9009	0.8929	0.8850	0.8772
2	1.7833	1.7591	1.7355	1.7125	1.6901	1.6681	1.6467
3	2.5771	2.5313	2.4869	2.4437	2.4018	2.3612	2.3216
4	3.3121	3.2397	3.1699	3.1024	3.0373	2.9745	2.9137
5	3.9927	3.8897	3.7908	3.6959	3.6048	3.5172	3.4331
6	4.6229	4.4859	4.3553	4.2305	4.1114	3.9976	3.8887
7	5.2064	5.0330	4.8684	4.7122	4.5638	4.4226	4.2883
8	5.7466	5.5348	5.3349	5.1461	4.9676	4.7988	4.6389
9	6.2469	5.9952	5.7590	5.5370	5.3283	5.1317	4.9464
10	6.7101	6.4177	6.1446	5.8892	5.6502	5.4262	5.2161
11	7.1390	6.8052	6.4951	6.2065	5.9377	5.6869	5.4527
12	7.5361	7.1607	6.8137	6.4924	6.1944	5.9176	5.6603
13	7.9038	7.4869	7.1034	6.7099	6.4235	6.1218	5.8424
14	8.2442	7.7862	7.3667	6.9819	6.6282	6.3025	6.0021
15	8.5595	8.0607	7.6061	7.1909	6.8109	6.4624	6.1422
16	8.8514	8.3126	7.8237	7.3792	6.9740	6.6039	6.2651
17	9.1216	8.5436	8.0216	7.5488	7.1196	6.7291	6.3729
18	9.3719	8.7556	8.2014	7.7016	7.2497	6.8399	6.4674
19	9.6036	8.9501	8.3649	7.8393	7.3658	6.9380	6.5504
20	9.8181	9.1285	8.5136	7.9633	7.4694	7.0248	6.6231
21	10.0168	9.2922	8.6487	8.0751	7.5620	7.1016	6.6870
22	10.2007	9.4424	8.7715	8.1757	7.6446	7.1695	6.7429
23	10.3711	9.5802	8.8832	8.2664	7.7184	7.2297	6.7921
24	10.5288	9.7066	8.9847	8.3481	7.7843	7.2829	6.8351
25	10.6748	9.8226	9.0770	8.4217	7.8431	7.3300	6.8729

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
 Copyright © by Chiang Mai University
 All rights reserved

TABLE 4

Present Value of Annuity Factors (Ordinary Annuity)

	8%	9%	10%	11%	12%	13%	14%
26	10.8100	9.9290	9.1609	8.4881	7.8957	7.3717	6.9061
27	10.9352	10.0266	9.2372	8.5478	7.9426	7.4086	6.9352
28	11.0511	10.1161	9.3066	8.6016	7.9844	7.4412	6.9607
29	11.1584	10.1983	9.3696	8.6501	8.0218	7.4701	6.9830
30	11.2578	10.2737	9.4269	8.6938	8.0552	7.4957	7.0027
31	11.3498	10.3428	9.4790	8.7331	8.0850	7.5183	7.0199
32	11.4350	10.4062	9.5264	8.7686	8.1116	7.5383	7.0350
33	11.5139	10.4644	9.5694	8.8005	8.1354	7.5560	7.0482
34	11.5869	10.5178	9.6086	8.8293	8.1566	7.5717	7.0599
35	11.6546	10.5668	9.6442	8.8552	8.1755	7.5856	7.0700
36	11.7172	10.6118	9.6765	8.7886	8.1924	7.5979	7.0790
37	11.7752	10.6530	9.7059	8.8996	8.2075	7.6087	7.0868
38	11.8289	10.6908	9.7327	8.9186	8.2210	7.6183	7.0937
39	11.8786	10.7255	9.7570	8.9357	8.2330	7.6268	7.0997
40	11.9246	10.7574	9.7791	8.9511	8.2438	7.6344	7.1050
41	11.9672	10.7866	9.7991	8.9649	8.2534	7.6410	7.1097
42	12.0067	10.8134	9.8174	8.9774	8.2619	7.6469	7.1138
43	12.0432	10.8380	9.8340	8.9886	8.2692	7.6522	7.1173
44	12.0771	10.8605	9.8491	8.9988	8.2764	7.6568	7.1205
45	12.1084	10.8812	9.8626	9.0079	8.2825	7.6609	7.1232
46	12.1374	10.9002	9.8753	9.0161	8.2880	7.6645	7.1256
47	12.1643	10.9176	9.8866	9.0235	8.2928	7.6677	7.1277
48	12.1891	10.9336	9.8969	9.0302	8.2972	7.6705	7.1296
49	12.2122	10.9482	9.9063	9.0362	8.3010	7.6730	7.1312
50	12.2335	10.9617	9.9148	9.0417	8.3045	7.6752	7.1327

TABLE 4

Present Value of Annuity Factors (Ordinary Annuity)

	15%	16%	17%	18%	19%
1	0.8696	0.8621	0.8547	0.8475	0.8403
2	1.6257	1.6052	1.5852	1.5656	1.5465
3	2.2832	2.2459	2.2096	2.1743	2.1399
4	2.8550	2.7982	2.7432	2.6901	2.6386
5	3.3522	3.2743	3.1993	3.1272	3.0576
6	3.7845	3.6847	3.5892	3.4976	3.4098
7	4.1604	4.0386	3.9224	3.8115	3.7057
8	4.4873	4.3436	4.2072	4.0776	3.9544
9	4.7716	4.6065	4.4506	4.3030	4.1633
10	5.0188	4.8332	4.6586	4.4941	4.3389
11	5.2337	5.0286	4.8364	4.6560	4.4865
12	5.4206	5.1971	4.9884	4.7932	4.6105
13	5.5831	5.3423	5.1183	4.9095	4.7147
14	5.7245	5.4675	5.2293	5.0081	4.8023
15	5.8474	5.5755	5.3242	5.0916	4.8759
16	5.9542	5.6685	5.4053	5.1624	4.9377
17	6.0472	5.5484	5.4746	5.2223	4.9897
18	6.1280	5.8178	5.5339	5.2732	5.0333
19	6.1982	5.8775	5.5845	5.3162	5.0700
20	6.2593	5.9288	5.6278	5.3527	5.1009
21	6.3125	5.9731	5.6648	5.3837	5.1268
22	6.3587	6.0113	5.6964	5.4099	5.1486
23	6.3988	6.0442	5.7234	5.4321	5.1668
24	6.4338	6.0726	5.7465	5.4509	5.1822
25	6.4641	6.0971	5.7622	5.4669	5.1951

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
 Copyright © by Chiang Mai University
 All rights reserved

TABLE 4

Present Value of Annuity Factors (Ordinary Annuity)

	15%	16%	17%	18%	19%
26	6.4906	6.1182	5.7831	5.4804	5.2060
27	6.5135	6.1364	5.7975	5.4919	5.2151
28	6.5335	6.1520	5.8099	5.5016	5.2228
29	6.5509	6.1656	5.8204	5.5098	5.2292
30	6.5660	6.1772	5.8294	5.5168	5.2347
31	6.5791	6.1872	5.8371	5.5227	5.2392
32	6.5905	6.1959	5.8437	5.5277	5.2430
33	6.6005	6.2034	5.8493	5.5320	5.2462
34	6.6091	6.2098	5.8541	5.5356	5.2489
35	6.6166	6.2153	5.8582	5.5386	5.2512
36	6.6231	6.2201	5.8617	5.5412	5.2531
37	6.6288	6.2242	5.8647	5.5434	5.2547
38	6.6338	6.2278	5.8673	5.5452	5.2561
39	6.6380	6.2309	5.8695	5.5468	5.2572
40	6.6418	6.2335	5.8713	5.5482	5.2582
41	6.6450	6.2358	5.8729	5.5493	5.2590
42	6.6478	6.2377	5.8743	5.5502	5.2596
43	6.6503	6.2394	5.8755	5.5510	5.2602
44	6.6524	6.2409	5.8765	5.5517	5.2607
45	6.6543	6.2421	5.8773	5.5523	5.2611
46	6.6559	6.2432	5.8781	5.5528	5.2614
47	6.6573	6.2442	5.8787	5.5532	5.2617
48	6.6585	6.2450	5.8792	5.5536	5.2619
49	6.6896	6.2457	5.8797	5.5539	5.2621
50	6.6605	6.2463	5.8801	5.5541	5.2623

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
 Copyright © by Chiang Mai University
 All rights reserved

ประกาศคณะกรรมการว่าด้วยสัญญา
เรื่องให้ธุรกิจให้เช่าซื้อรถยนต์และรถจักรยานยนต์เป็นธุรกิจที่ควบคุมสัญญา

พ.ศ. 2543

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 35 ทวิ แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. 2522 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติม โดยพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2541 ประกอบกับมาตรา 3 มาตรา 4 และมาตรา 5 แห่งพระราชกฤษฎีกากำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการในการกำหนดธุรกิจที่ควบคุมสัญญาและลักษณะของสัญญา พ.ศ. 2542 คณะกรรมการว่าด้วยสัญญาออกประกาศไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ 1 ให้ธุรกิจให้เช่าซื้อรถยนต์และรถจักรยานยนต์เป็นธุรกิจที่ควบคุมสัญญา

ข้อ 2 ในประกาศนี้

“**ธุรกิจให้เช่าซื้อรถยนต์และรถจักรยานยนต์**” หมายความว่า การประกอบกิจการค้าโดยเจ้าของนำเอารถยนต์หรือรถจักรยานยนต์ของตนออกให้เช่า และให้คำมั่นว่าจะขายรถยนต์ หรือรถจักรยานยนต์ หรือว่าจะให้รถยนต์หรือรถจักรยานยนต์นั้นตกเป็นสิทธิแก่ผู้เช่า โดยมีเงื่อนไขที่ผู้เช่าได้ใช้เงินเป็นจำนวนเท่านั้นเท่านั้นคราว

“**รถยนต์**” หมายความว่า รถยนต์นั่งส่วนบุคคลไม่เกินเจ็ดคน หรือรถยนต์นั่งส่วนบุคคลเกินเจ็ดคนแต่ไม่เกินสิบสองคน และรถยนต์บรรทุกส่วนบุคคลที่มีน้ำหนักไม่เกินหนึ่งพันหกร้อยกิโลกรัม ซึ่งมีได้ใช้ประกอบการขนส่งเพื่อสินค้าตามกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบก

“**รถจักรยานยนต์**” หมายความว่า รถที่เดินด้วยกำลังเครื่องยนต์หรือกำลังไฟฟ้าและมีล้อไม่เกินสองล้อ ถ้ามีพ่วงข้างมีล้ออีกไม่เกินหนึ่งล้อ และให้ความหมายรวมถึงรถจักรยานที่ติดเครื่องยนต์ด้วย

“**รถใช้แล้ว**” หมายความว่า รถยนต์หรือรถจักรยานยนต์ที่จดทะเบียนตามพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. 2522 แล้ว

ข้อ 3 สัญญาที่ผู้ประกอบธุรกิจทำกับผู้บริโภคต้องมีความเป็นภาษาไทยที่สามารถเห็นและอ่านได้ชัดเจน มีขนาดของตัวอักษรไม่เล็กกว่าสองมิลลิเมตร และต้องใช้ข้อสัญญาที่มีสาระสำคัญ และมีเงื่อนไขดังต่อไปนี้

(1) รายละเอียดเกี่ยวกับยี่ห้อ รุ่น หมายเลขเครื่องยนต์ และหมายเลขตัวถัง สภาพของรถยนต์หรือรถจักรยานยนต์ว่าเป็นรถใหม่ หรือรถใช้แล้ว และระยะทางที่ได้ใช้แล้ว โดยให้มีหน่วยเป็นกิโลเมตร หรือ ไมล์ รวมทั้งรายละเอียดเกี่ยวกับภาระผูกพันของรถยนต์หรือรถจักรยานยนต์ (ถ้ามี)

(2) เมื่อผู้เช่าซื้อได้ชำระเงินค่าเช่าซื้อครบถ้วนรวมทั้งเงินจำนวนอื่นใดตามที่กำหนดไว้ในสัญญาแล้ว กรรมสิทธิ์ในรถยนต์หรือรถจักรยานยนต์ที่เช่าซื้อตกเป็นของผู้เช่าซื้อทันที และผู้ให้เช่าซื้อจะดำเนินการ จดทะเบียนรถยนต์หรือรถจักรยานยนต์ดังกล่าวให้เป็นชื่อของผู้เช่าซื้อ ภายใน 30 วัน นับแต่วันที่ผู้ให้เช่าซื้อได้รับเอกสารที่จำเป็นสำหรับการจดทะเบียนจากผู้เช่าซื้อ ครบถ้วน เว้นแต่เป็นกรณีที่มีเหตุขัดข้องที่ไม่สามารถทำการโอนทะเบียนได้โดยมิใช่เป็นความผิดของผู้ให้เช่าซื้อ หากผู้ให้เช่าซื้อไม่ปฏิบัติผู้ให้เช่าซื้อยินยอมเสียเบี้ยปรับโดยคำนวณจากมูลค่าเช่าซื้อในอัตราเท่ากับอัตราเบี้ยปรับที่ผู้ให้เช่าซื้อกำหนดให้ผู้เช่าซื้อต้องชำระในกรณีผู้เช่าซื้อผิดนัดชำระค่าเช่าซื้อ และถ้าผู้เช่าซื้อต้องดำเนินคดีทางศาล เพื่อเรียกร้องค่าเสียหายหรือเบี้ยปรับผู้ให้เช่าซื้อจะรับภาระค่าธรรมเนียมค่าทนายความตามความเป็นจริง หรือค่าใช้จ่ายอื่นใดที่เกี่ยวข้องในการดำเนินคดีดังกล่าว

(3) ในกรณีที่ผู้ให้เช่าซื้อได้ชำระเงินค่าธรรมเนียม ค่าภาษีอากร หรือค่าใช้จ่ายอื่นใดที่ผู้เช่าซื้อมีหน้าที่ชำระแทนผู้เช่าซื้อไปแล้ว ถ้าผู้ให้เช่าซื้อ ไม่เคยมีหนังสือแจ้งให้ผู้เช่าซื้อนำเงินดังกล่าวมาชำระภายในเวลาไม่น้อยกว่า 7 วันนับแต่วันที่ได้รับแจ้ง และผู้ให้เช่าซื้อประสงค์จะนำเงินค่ามัดของเช่าซื้อในงวดต่อมา มาหักชำระเงินดังกล่าว ผู้ให้เช่าซื้อจะต้องมีหนังสือแจ้งให้ผู้เช่าซื้อทราบเพื่อให้นำเงินจำนวนนั้นมาชำระ ถ้าผู้เช่าซื้อชำระเงินดังกล่าวภายใน 7 วันนับแต่วันที่ได้รับแจ้ง ผู้ให้เช่าซื้อจะถือว่าผู้เช่าซื้อผิดนัดชำระเงินงวดนั้น ไม่ได้

(4) ผู้ให้เช่าซื้อที่มีสิทธิบอกเลิกสัญญาเช่าซื้อได้ในกรณีผู้เช่าซื้อผิดนัดชำระค่าเช่าซื้อ รายงวด 3 งวดติด ๆ กัน และผู้ให้เช่าซื้อต้องมีหนังสือบอกกล่าวผู้เช่าซื้อให้ชำระเงินรายงวดที่ค้างชำระนั้น ภายในเวลาอย่างน้อย 30 วัน นับแต่วันที่ผู้เช่าซื้อได้รับหนังสือและผู้เช่าซื้อละเลยเสียไม่ปฏิบัติตามหนังสือบอกกล่าวนั้น

(5) เมื่อผู้ให้เช่าซื้อบอกเลิกสัญญาเช่าซื้อและกับเข้าครอบครองรถยนต์หรือรถจักรยานยนต์ที่ให้เช่าซื้อ เพื่อนำออกขายให้แก่บุคคลอื่น

ก. ก่อนขายให้แก่บุคคลอื่น ผู้ให้เช่าซื้อต้องแจ้งล่วงหน้าให้ผู้เช่าซื้อทราบเป็นหนังสือไม่น้อยกว่า 7 วัน เพื่อให้ผู้เช่าซื้อใช้สิทธิซื้อได้ตามมูลหนี้ส่วนที่ขาดอยู่ตามสัญญาเช่าซื้อ

ข. ในกรณีที่ผู้ให้เช่าซื้อนำรถยนต์หรือรถจักรยานยนต์ออกขาย หากได้ราคาเกินกว่ามูลหนี้ในส่วนที่ขาดอยู่ตามสัญญาเช่าซื้อ ผู้ให้เช่าซื้อจะคืนเงินส่วนที่เกินนั้นให้แก่ผู้เช่าซื้อ แต่หากได้ราคาน้อยกว่ามูลหนี้ในส่วนที่ขาดอยู่ตามสัญญาเช่าซื้อ ผู้เช่าซื้อจะรับผิดชอบส่วนที่ขาดนั้นเฉพาะกรณีการขายโดยวิธีประมูลหรือขายทอดตลาดที่เหมาะสมเท่านั้น

(6) ผู้ให้เช่าซื้อจัดให้ผู้เช่าซื้อสามารถใช้สิทธิในการเรียกร้องให้มีการปฏิบัติตามเงื่อนไขการรับประกันของรถยนต์หรือรถจักรยานยนต์ที่เช่าซื้อจากผู้ขายหรือผู้ผลิตได้โดยตรง

(7) ผู้ให้เช่าซื้อที่มีสิทธิได้รับประโยชน์ตามกรมธรรม์ประกันภัยในจำนวนหนี้ที่ยังคงค้างชำระตามสัญญาเช่าซื้อเท่านั้น ส่วนที่เกินจากมูลหนี้ค้างชำระให้บริษัทประกันภัยจ่ายให้แก่ผู้เช่าซื้อ

(8) ผู้ให้เช่าซื้อจะต้องรับผิดชอบค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการทวงถาม การติดตามรถยนต์หรือรถจักรยานยนต์ที่เช่าซื้อ ค่าทนายความและอื่น ๆ ที่เกี่ยวเนื่องด้วยการที่ผู้ให้เช่าซื้อผิดนัดชำระค่าเช่าซื้อ หรือการกลับเข้าครอบครองรถยนต์หรือรถจักรยานยนต์ที่เช่าซื้อของผู้ให้เช่าซื้อ เนื่องจากการบอกเลิกสัญญา ทั้งนี้เพียงเท่าที่ผู้ให้เช่าซื้อได้ใช้จ่ายไปจริงเพื่อการดังกล่าวตามความจำเป็นและมีเหตุผลอันสมควร

(9) ผู้ให้เช่าซื้อให้ผู้เช่าซื้อจะส่งคำบอกกล่าวซึ่งตามกฎหมายหรือตามสัญญา กำหนดให้ต้องทำเป็นหนังสือ โดยการส่งทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับให้แก่ผู้เช่าซื้อตามที่อยู่ที่ระบุในสัญญาเช่าซื้อหรือที่อยู่ของผู้เช่าซื้อแจ้งการเปลี่ยนแปลงเป็นหนังสือครั้งหลังสุด

(10) ในกรณีที่ผู้เช่าซื้อมีความประสงค์จะขอชำระเงินค่าเช่าซื้อทั้งหมดในคราวเดียว โดยไม่ผ่อนชำระค่าเช่าซื้อเป็นรายงวดตามสัญญาเช่าซื้อ เพื่อปิดบัญชีค่าเช่าซื้อ ผู้ให้เช่าซื้อจะต้องให้ส่วนลดแก่ผู้เช่าซื้อในอัตราไม่น้อยกว่าร้อยละ 50 ของดอกเบี้ยเช่าซื้อที่ยังไม่ถึงกำหนดชำระ โดยให้คิดคำนวณตามแถลงการณ์มาตรฐานการบัญชี ของสมาคมนักบัญชีและผู้สอบบัญชีรับอนุญาตแห่งประเทศไทย เรื่องการบัญชีเกี่ยวกับการเช่าซื้อ – ทางด้านผู้ให้เช่าซื้อ

ข้อ 4 ข้อสัญญาที่ผู้ประกอบการธุรกิจทำกับผู้บริโภคต้องไม่ใช่ข้อสัญญาที่มีลักษณะหรือมีความหมายทำนองเดียวกัน ดังต่อไปนี้

(1) ข้อสัญญาที่เป็นการผลัดภาระให้ผู้เช่าซื้อเป็นผู้ชำระค่าธรรมเนียม ค่าภาษีอากร หรือค่าใช้จ่ายอื่นใดเกี่ยวกับรถยนต์หรือรถจักรยานยนต์ ซึ่งเกิดขึ้นก่อนที่ผู้เช่าซื้อจะเข้าทำสัญญาเช่าซื้อรถยนต์หรือรถจักรยานยนต์ดังกล่าว

(2) ในกรณีที่ผู้ให้เช่าซื้อจะกำหนดให้ผู้เช่าซื้อต้องชำระเบี้ยปรับกรณีผู้เช่าซื้อผิดนัดชำระค่าเช่าซื้อหรือเงินอื่นใด ผู้ให้เช่าซื้อจะกำหนดเบี้ยปรับเกินอัตราดอกเบี้ยสำหรับลูกค้าชั้นดีรายย่อย (MINIMUM RETAIL RATE) ของธนาคารกรุงไทย จำกัด(มหาชน) บวกสิบ (MAR.+ 10) ต่อปีของจำนวนเงินที่ผู้เช่าซื้อผิดนัดชำระไม่ได้

(3) ข้อสัญญาที่กำหนดให้ผู้ให้เช่าซื้อเรียกให้ผู้เช่าซื้อเปลี่ยนแปลงผู้ค้ำประกันวันแต่เป็นกรณีที่ผู้ค้ำประกันถึงแก่ความตาย หรือศาลมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์เด็ดขาดหรือเป็นบุคคลล้มละลาย หรือเป็นคนไร้ความสามารถ หรือเป็นคนเสมือนไร้ความสามารถ

(4) ข้อสัญญาที่กำหนดให้ผู้เช่าซื้อต้องรับผิดชอบค่าเช่าซื้อให้ครบถ้วนตามสัญญาในกรณีรถยนต์หรือรถจักรยานยนต์ที่เช่าซื้อสูญหาย ถูกทำลาย ถูกขโมย ถูกอายัด หรือถูกริบ โดยมิใช่

เป็นความผิดของผู้เช่าซื้อ เว้นแต่ค่าเสียหายหรือเบี้ยปรับหรือค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการทวงถาม การติดตามรถยนต์หรือรถจักรยานยนต์ที่เช่าซื้อ ค่าทนายความ หรือค่าอื่นใด เพียงเท่าที่ผู้ให้เช่าซื้อได้ใช้จ่ายไปจริงตามความจำเป็นและมีเหตุผลอันสมควร

(5) ข้อสัญญาที่กำหนดให้ผู้เช่าซื้อต้องรับผิดชอบชำระเงินตามมูลหนี้ในส่วนที่ขาดอยู่ตามสัญญาเช่าซื้อ ในกรณีผู้ให้เช่าซื้อบอกเลิกสัญญาเช่าซื้อ และกลับเข้าครอบครองรถยนต์หรือรถจักรยานยนต์ที่เช่าซื้อ เว้นแต่ค่าเสียหายหรือเบี้ยปรับหรือค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการทวงถาม การติดตามรถยนต์หรือรถจักรยานยนต์ที่เช่าซื้อ ค่าทนายความ หรือค่าอื่นใด เพียงเท่าที่ผู้ให้เช่าซื้อได้ใช้จ่ายไปจริงตามความจำเป็นและมีเหตุผลอันสมควร

ประกาศฉบับนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ 1 กันยายน พ.ศ. 2543 เป็นต้นไป

ลงชื่อ   ชัยวัฒน์   วงศ์วัฒนสานต์
(นายชัยวัฒน์   วงศ์วัฒนสานต์)

(ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม 117 ตอนพิเศษ 71 ง วันที่ 19 กรกฎาคม 2543)

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

สัญญาเลขที่.....

หนังสือสัญญาเช่าซื้อ

ทำที่.....

เมื่อวันที่.....เดือน.....พ.ศ. ....ทำขึ้นระหว่าง.....ผู้เป็นเจ้าของ
ทรัพย์สินที่ให้เช่าซื้อ ซึ่งต่อไปในสัญญาเรียกว่า “เจ้าของ” ฝ่ายหนึ่ง กับ..........บัตรประจำตัว/ใบต่างด้าว/ใบสำคัญประจำตัวอื่นใด
เลขที่.....ออกให้โดย.....วันที่ออกบัตร.....อายุ.....ปี

อยู่บ้านเลขที่.....โทรศัพท์.....

ซึ่งต่อไปในสัญญาเรียกว่า “ผู้เช่าซื้อ” อีกฝ่ายหนึ่ง ทั้งสองฝ่ายได้ตกลงทำสัญญากันดังต่อไปนี้:-

ข้อ 1. สภาพทรัพย์สินที่เช่าซื้อ เจ้าของยอมให้เช่าซื้อ และผู้เช่าซื้อตกลงเช่าซื้อ รถ.....

สภาพ (รถใหม่/รถใช้แล้ว) .....ระยะทางที่ได้ใช้แล้ว.....กม./ไมล์ ยี่ห้อ.....

รุ่น.....สี.....หมายเลขเครื่อง.....

หมายเลขตัวรถ.....ขนาด.....ซีซี หมายเลขทะเบียน.....

ในสภาพที่เรียบร้อยและใช้การได้ดีพร้อมด้วยอุปกรณ์ รวมเป็นเงินค่าเช่าซื้อทั้งสิ้น.....บาท

(.....)และในวันทำสัญญานี้ผู้เช่าซื้อได้รับมอบทรัพย์สิน

ที่เช่าซื้อไปจากเจ้าของแล้ว โดยรถคนดังกล่าวมีภาระผูกพันอยู่กับ.....

(ถ้ามี)

ข้อ 2. เงื่อนไขการชำระเงิน จำนวนค่าเช่าซื้อทั้งหมดตามข้อ 1. ผู้เช่าซื้อสัญญาจะชำระ
ให้เจ้าของดังนี้

2.1 ชำระเงินล่วงหน้า (เงินค่าน้ำ) รวมเป็นเงิน.....บาท

(.....) แบ่งชำระเป็น.....งวด โดยชำระในวันทำ

สัญญาจำนวน.....บาท(.....)

งวดต่อไปชำระในวันที่.....จำนวนเงิน..... (.....) และชำระ

เงินค่าน้ำงวดสุดท้ายวันที่.....จำนวน.....บาท(.....)

2.2 เงินค่าเช่าซื้อส่วนที่ค้างอีก.....บาท(.....)

ผู้เช่าซื้อจะนำมาชำระเป็นรายเดือน เดือนละ.....บาท(.....)

ณ สำนักงานของเจ้าของ เริ่มชำระตั้งแต่วันที่.....เดือน.....พ.ศ. ....เป็นต้นไป

เดือนต่อไปชำระทุกวันที่.....ของเดือนถัดไป มีกำหนด.....เดือน เดือนสุดท้ายจะต้อง

ชำระในวันที่.....

2.3 การชำระหนี้ตามสัญญาเช่าซื้อทุก ๆ ครั้ง ผู้เช่าซื้อจะต้องชำระค่าภาษีมูลค่าเพิ่มอีก

7 % ของหนี้ที่ต้องชำระตามสัญญาให้แก่เจ้าของอีกส่วนหนึ่งด้วย ถ้าเจ้าของได้ชำระภาษีมูลค่าเพิ่มไปก่อนแล้ว ผู้เช่าซื้อจะชำระคืนให้จนครบค่างวดและค่าภาษีมูลค่าเพิ่มที่ผู้เช่าซื้อจะต้องชำระให้เจ้าของแต่ละงวดนั้น จะมีจำนวนดังนี้ ค่างวด.....บาท ค่าภาษี 7% .....บาท รวม.....บาท

ข้อ 3. หน้าที่ของผู้เช่าซื้อ

3.1 ในระหว่างสัญญาเช่าซื้อ กรรมสิทธิ์ในทรัพย์สินที่เช่าซื้อเป็นของเจ้าของ ผู้เช่าซื้อสัญญาว่าจะไม่นำเอาทรัพย์สินที่เช่าซื้อไปจำหน่าย จำนำ ให้เช่า ให้เช่าซื้อช่วง ให้ยืม ก่อภาระผูกพัน หรือทำให้เกิดสิทธิยึดหน่วง หรือให้ผู้อื่นครอบครอง หรือใช้หรือนำไปไว้ในที่อื่น นอกจากที่อยู่ที่ระบุไว้ตามสัญญาข้างต้น และจะไม่ใช้ในทางที่ผิดกฎหมาย

3.2 ผู้เช่าซื้อสัญญาว่าจะนำทรัพย์สินที่เช่าซื้อไปใช้และเก็บรักษาไว้ ณ สถานที่อยู่ของผู้เช่าซื้อดังกล่าวข้างต้นและจะบำรุงรักษา และดูแลซ่อมแซมทรัพย์สินที่เช่าซื้อให้อยู่ในสภาพที่เรียบร้อยและใช้การได้ดีอยู่เสมอ จะไม่เปลี่ยนแปลง แก้ไปหรือทำให้ลบล้างซึ่งเครื่องหมายของทรัพย์สินที่เช่าซื้อ และจะใช้สอยทรัพย์สินที่เช่าซื้ออย่างวิญญูชน และยอมให้เจ้าของหรือผู้แทนเข้าตรวจดูได้เสมอ

3.3 ผู้เช่าซื้อต้องรับผิดชอบชำระค่าเช่าซื้อให้ครบถ้วนตามสัญญา ในกรณีทรัพย์สินที่เช่าซื้อสูญหาย ถูกทำลาย ถูกยึดหรือถูกริบ โดยความผิดของผู้เช่าซื้อเอง และในกรณีไม่ใช่ความผิดของผู้เช่าซื้อ ผู้เช่าซื้อก็ต้องรับผิดชอบชำระค่าทรัพย์สินที่เช่าซื้อนั้นพร้อมด้วยค่าเสียหาย

ข้อ 4. กรรมสิทธิ์และการจดทะเบียน ตราใบที่ผู้เช่าซื้อยังมีได้ชำระเงินตามสัญญา และปฏิบัติตามข้อกำหนดหรือเงื่อนไขต่าง ๆ ในสัญญานี้ให้ครบถ้วนถูกต้อง ให้ถือว่าทรัพย์สินที่เช่าซื้อยังเป็นกรรมสิทธิ์ของเจ้าของอยู่ เมื่อผู้เช่าซื้อได้ชำระเงินค่าเช่าซื้อจนครบถ้วน รวมทั้งเงินจำนวนอื่นให้ตามที่กำหนดไว้ในสัญญาแล้ว กรรมสิทธิ์ในรถที่เช่าซื้อตกเป็นของผู้เช่าซื้อทันที และเจ้าของจะดำเนินการจดทะเบียนรถคันดังกล่าวให้เป็นชื่อของผู้เช่าซื้อภายใน 30 วัน นับตั้งแต่วันที่ผู้เช่าซื้อได้รับเอกสารที่จำเป็นสำหรับการจดทะเบียนจากผู้เช่าซื้อครบถ้วน เว้นแต่เป็นกรณีที่มีเหตุการณ์ขัดข้องไม่สามารถทำการโอนทะเบียนได้โดยมิใช่ความผิดของเจ้าของ หากเจ้าของไม่ปฏิบัติเจ้าของยินยอมเสียเบี้ยปรับโดยคำนวณจากมูลค่าเช่าซื้อในอัตราเท่ากับอัตราเบี้ยปรับที่เจ้าของกำหนดให้ผู้เช่าซื้อต้องชำระในกรณี ผู้เช่าซื้อผิดนัดชำระค่าเช่าซื้อ ถ้าผู้เช่าซื้อต้องดำเนินคดีทางศาลเพื่อเรียกร้องค่าเสียหายหรือเบี้ยปรับ เจ้าของจะต้องรับภาระค่าธรรมเนียม ค่าทนายความตามความเป็นจริง หรือค่าใช้จ่ายอื่นใดที่เกี่ยวข้องในการดำเนินคดีดังกล่าว

ข้อ 5. การหักชำระหนี้อื่น ในกรณีเจ้าของได้ชำระเงินค่าธรรมเนียม ค่าภาษีอากร หรือค่าใช้จ่ายอื่นใดที่ผู้เช่าซื้อมีหน้าที่ชำระแทนผู้เช่าซื้อไปแล้ว ผู้เช่าซื้อมีหน้าที่ต้องชำระค่าใช้จ่าย

ดังกล่าวคืนให้แก่เจ้าของทันที หากไม่ยอมชำระและเจ้าของได้มีหนังสือแจ้งให้ผู้เช่าซื้อทราบ เพื่อให้ชำระเงินดังกล่าวมาชำระ ถ้าผู้เช่าซื้อไม่ชำระเงินดังกล่าวภายใน 7 วันนับแต่วันที่ได้รับแจ้ง เจ้าของจะนำเงินค่างวดของผู้เช่าซื้อในงวดต่อมามาหักชำระหนี้ดังกล่าว แต่ถ้าผู้เช่าซื้อชำระเงินภายในระยะเวลาดังกล่าว ให้ถือว่าผู้เช่าซื้อไม่ได้ผิดนัดชำระเงินของงวดนั้น

ข้อ 6. การบอกเลิกสัญญา

6.1 ถ้าผู้เช่าซื้อผิดนัดชำระค่าเช่าซื้อรายงวด 13 งวดติดกัน(ทางบัญชี) แล้วเจ้าของได้มีหนังสือบอกกล่าวผู้เช่าซื้อให้ชำระเงินรายงวดที่ค้างชำระนั้น ภายในเวลาอย่างน้อย 30 วัน นับแต่วันที่ผู้เช่าซื้อได้รับหนังสือ และผู้เช่าซื้อละเลยเสียไม่ปฏิบัติตามหนังสือบอกกล่าวนั้น เจ้าของมีสิทธิบอกเลิกสัญญาได้

6.2 กรณีผู้ค้าประกันถึงแก่ความตายหรือสาธามีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์เด็ดขาด หรือเป็นบุคคลล้มละลายหรือเป็นคนไร้ความสามารถหรือเป็นคนเสมือนไร้ความสามารถและผู้เช่าซื้อไม่สามารถจัดหาผู้ค้าประกันใหม่มาแทนได้ภายใน 30 วันนับจากวันที่ถึงแก่ความตายหรือสาธ เจ้าของมีสิทธิบอกเลิกสัญญาได้

6.3 กรณีผู้เช่าซื้อไม่นำรถไปทำประกันภัยตามเงื่อนไขที่ตกลงไว้ เจ้าของมีสิทธิบอกเลิกสัญญาได้

6.4 กรณีผู้เช่าซื้อ หรือบุคคลซึ่งอยู่กับหรือเกี่ยวข้องกับผู้เช่าซื้อ หรือผู้เช่าซื้อช่วงพยายามนำทรัพย์สินที่เช่าซื้อออกนอกราชอาณาจักร โดยไม่ได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากเจ้าของ ให้ถือว่าสัญญาเลิกกันทันที โดยเจ้าของไม่ต้องบอกกล่าว

6.5 กรณีผู้เช่าซื้อ หรือบุคคลซึ่งอยู่กับ หรือเกี่ยวข้องกับผู้เช่าซื้อ หรือผู้เช่าซื้อช่วงนำทรัพย์สินที่เช่าซื้อไปขาย ไปจำนำ ไปหักหนี้ หรือมอบสิทธิการครอบครองให้แก่บุคคลอื่น ให้ถือว่าสัญญาเลิกกันทันที โดยเจ้าของไม่ต้องบอกกล่าว

6.6 กรณีผู้เช่าซื้อถูกฟ้องร้องในคดีอาญาหรือสาธมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์ หรือเป็นบุคคลล้มละลาย หรือเป็นคนไร้ความสามารถหรือเป็นคนเสมือนไร้ความสามารถ ซึ่งจะมีผลกระทบต่อความสามารถในการชำระหนี้ของผู้เช่าซื้อให้ถือว่าสัญญาเลิกกันทันที โดยเจ้าของไม่ต้องบอกกล่าว

6.7 กรณีผู้เช่าซื้อหรือบุคคลซึ่งอยู่กับหรือเกี่ยวข้องกับผู้เช่าซื้อหรือผู้เช่าซื้อช่วง นำทรัพย์สินที่เช่าซื้อไปใช้กระทำผิดกฎหมายให้ถือว่าสัญญาเลิกกันทันที โดยเจ้าของไม่ต้องบอกกล่าว

6.8 กรณีผู้เช่าซื้อหรือผู้ค้าประกันทำหรือใช้เอกสารปลอม เพื่อใช้ประกอบการขอสินเชื่อเช่าซื้อ ให้ถือว่าสัญญาเลิกกันทันที โดยเจ้าของไม่ต้องบอกกล่าว

6.9 กรณีผู้เช่าซื้อหรือผู้ค้าประกันให้ข้อมูลอันเป็นเท็จหรือมีพฤติกรรมอันเชื่อได้ว่าเป็นการฉ้อโกง ผู้ให้สินเชื่อเช่าซื้อ ให้ถือว่าสัญญาเลิกกันทันที โดยเจ้าของไม่ต้องบอกกล่าว

6.10 ผู้เช่าซื้อประวิงการชำระหนี้ หรือจงใจกระทำการใด ๆ เพื่อมิให้เจ้าหนี้ได้รับชำระหนี้ เช่น ออกไปเสียจากภูมิลำเนาที่ปรากฏตามสัญญา โดยไม่แจ้งให้บริษัททราบ ทำให้บริษัทติดต่อลูกหนี้ไม่ได้ หรือตามลูกหนี้ไม่พบหรือออกไปเสียนอกราชอาณาจักรหรือย้ายถ่ายเททรัพย์สิน ให้ถือว่าสัญญาเลิกกันทันที โดยเจ้าของไม่ต้องบอกกล่าว

ข้อ 7. การขายรถยึด

7.1 เมื่อเจ้าของบอกเลิกสัญญาเช่าซื้อและกลับเข้าครอบครองรถที่ให้เช่าก่อนขายให้แก่บุคคลอื่น เจ้าของจะมีหนังสือแจ้งล่วงหน้าไม่น้อยกว่า 7 วัน เพื่อให้ผู้เช่าซื้อใช้สิทธิซื้อได้ตามมูลหนี้ส่วนที่ขาดอยู่ตามสัญญาเช่าซื้อ

7.2 กรณีที่เจ้าของนำรถออกขายโดยวิธีประมูล หรือขายทอดตลาดที่เหมาะสม หากได้ราคาเกินกว่ามูลหนี้ในส่วนที่ขาดอยู่ตามสัญญาเช่าซื้อ เจ้าของจะคืนเงินส่วนที่เกินนั้นให้แก่ผู้เช่าซื้อ แต่หากได้ราคาน้อยกว่ามูลหนี้ในส่วนที่ขาดอยู่ตามสัญญาเช่าซื้อ ผู้เช่าซื้อจะรับผิดชอบส่วนที่ขาดนั้นด้วย

ข้อ 8. การจัดให้ใช้สิทธิเรียกร้อง เจ้าของจะจัดให้ผู้เช่าซื้อสามารถใช้สิทธิในการเรียกร้องให้มีการปฏิบัติตามเงื่อนไขการรับประกันของรถที่เช่าซื้อจากผู้ขายหรือผู้ผลิตได้โดยตรง

ข้อ 9. การรับประกัน

9.1 ผู้เช่าซื้อจะต้องประกันภัยรถที่เช่าซื้อตลอดอายุสัญญาเช่าซื้อ

9.2 เจ้าของมีสิทธิได้รับประโยชน์ตามกรมธรรม์ประกันภัยในจำนวนหนี้ที่ยังคงค้างชำระตามสัญญาเช่าซื้อส่วนที่เกินจากมูลหนี้ค้างชำระบริษัทประกันภัยจะจ่ายให้แก่ผู้เช่าซื้อ

ข้อ 10. ค่าติดตาม ผู้เช่าซื้อจะต้องรับผิดชอบค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการทวงถาม การติดตามรถที่เช่าซื้อ ค่าทนายและอื่น ๆ ที่เกี่ยวเนื่องด้วยการที่ผู้เช่าซื้อผิดนัดชำระค่าเช่าซื้อ หรือการกลับเข้าครอบครองรถที่เช่าซื้อของเจ้าของเนื่องจากการบอกเลิกสัญญาตามที่เจ้าของได้ใช้จ่ายไปจริง เพื่อการดังกล่าวตามความจำเป็นและมีเหตุผลอันสมควร

ข้อ 11. การส่งคำบอกกล่าว เจ้าของจะส่งคำบอกกล่าว ซึ่งตามกฎหมาย หรือตามสัญญา กำหนดให้ต้องทำเป็นหนังสือ โดยการส่งทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับให้แก่ผู้ที่เช่าซื้อตามทีละฉบับในสัญญาเช่าซื้อหรือที่อยู่ของผู้เช่าซื้อแจ้งการเปลี่ยนแปลงเป็นหนังสือครั้งหลังสุด

ข้อ 12. การชำระปิดบัญชี ในกรณีที่ผู้เช่าซื้อมีความประสงค์จะขอชำระเงินค่าเช่าซื้อทั้งหมดในคราวเดียวโดยไม่ผ่อนชำระค่าเช่าซื้อเป็นรายงวดตามสัญญาเช่าซื้อเพื่อปิดบัญชีค่าเช่าซื้อ เจ้าของจะให้ส่วนลดแก่ผู้เช่าซื้อในอัตราไม่น้อยกว่าร้อยละ 50 ของดอกเบี้ยเช่าซื้อที่ยังไม่ถึงกำหนด

ชำระ โดยให้คิดคำนวณตามแถลงการณ์มาตรฐานการบัญชีของสมาคมนักบัญชีและผู้สอบบัญชีรับอนุญาตแห่งประเทศไทย เรื่อง การบัญชีเกี่ยวกับการเช่าซื้อ-ทางด้านเจ้าของ

ข้อ 13. **เบี้ยปรับ** ในกรณีผู้เช่าซื้อผิดนัดชำระค่าเช่าซื้อหรือเงินอื่นใด ผู้เช่าซื้อจะต้องชำระเบี้ยปรับในอัตรา $MRR + 10$ ต่อปี ของธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) ของจำนวนเงินที่ผู้เช่าซื้อผิดนัดชำระ

ข้อ 14. **การเปลี่ยนแปลงผู้ค้ำประกัน** ผู้เช่าซื้อจะต้องจัดหาผู้ค้ำประกันมาใหม่ ในกรณีที่ผู้ค้ำประกันเดิมถึงแก่ความตาย หรือสาธิตมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์เด็ดขาด หรือเป็นบุคคลล้มละลาย หรือเป็นคนไร้ความสามารถ หรือเป็นคนเสมือนไร้ความสามารถ

ข้อ 15. **การชำระค่าเสียหาย**

15.1 ผู้เช่าซื้อต้องรับผิดชอบชำระค่าเสียหาย หรือเบี้ยปรับ หรือค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการทวงถาม การติดตามทรัพย์สินที่เช่าซื้อ ค่าทนาย หรือค่าอื่นใดเพียงเท่าที่เจ้าของได้ใช้จ่ายไปจริงตามความจำเป็นและมีเหตุผลอันสมควร ในกรณีรถที่เช่าซื้อสูญหาย ถูกทำลาย ถูกยึด ถูกอายัด หรือถูกริบโดยมิใช่ความผิดของผู้เช่าซื้อ

15.2 ผู้เช่าซื้อต้องรับผิดชอบชำระค่าเสียหาย หรือเบี้ยปรับ หรือค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการทวงถาม การติดตามทรัพย์สินที่เช่าซื้อ ค่าทนายความ หรือค่าอื่นใด เพียงเท่าที่เจ้าของได้จ่ายไปจริงตามความจำเป็นและมีเหตุอันสมควร ในกรณีเจ้าของบอกเลิกสัญญาเช่าซื้อ และกลับเข้าครอบครองทรัพย์สินเช่าซื้อ

ข้อ 16. **การดัดแปลงต่อเติมทรัพย์สิน** ถ้าผู้เช่าซื้อทำการดัดแปลง ต่อเติมทรัพย์สินที่เช่าซื้อ โดยมีได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากเจ้าของ เมื่อเจ้าของเรียกร้องผู้เช่าซื้อยอมทำให้ทรัพย์สินเช่าซื้อนั้นกลับคืนสู่สภาพเดิม และยอมรับผิดในความสูญหาย เสียหาย บอบสลาย อันเกิดแต่การนั้น

ข้อ 17. **การครอบครองทรัพย์สินที่เช่าซื้อ** กรณีผู้เช่าซื้อประพฤติผิดสัญญาประการใดประการหนึ่งแล้วผู้เช่าซื้อสัญญาว่าจะต้องเอาทรัพย์สินต่าง ๆ ของผู้เช่าซื้อหรือของบุคคลใด ๆ ออกจากทรัพย์สินที่เช่าซื้อ หากผู้เช่าซื้อไม่ยอมเอาทรัพย์สินของผู้เช่าซื้อหรือของบุคคลใด ๆ ออกจากทรัพย์สินที่เช่าซื้อให้หมดแล้ว เมื่อเจ้าของหรือผู้แทนเข้ายึดถือครอบครองทรัพย์สินที่เช่าซื้อ ให้ถือว่าผู้เช่าซื้อหรือเจ้าของทรัพย์สินนั้นยอมให้เจ้าของหรือผู้แทนนำทรัพย์สินดังกล่าวไปเก็บรักษาไว้ให้ โดยไม่มีเจตนาทุจริต

ข้อ 18. **การผ่อนผัน** ในกรณีที่ผู้เช่าซื้อมิได้ปฏิบัติตามข้อสัญญาประการหนึ่งประการใด ถ้าเจ้าของยอมผ่อนผันให้ไว้ ให้ถือว่าเป็นการผ่อนผันเฉพาะครั้งและคราวเท่านั้น

ข้อ 19. **การบอกเลิกสัญญาของผู้เช่าซื้อ** ในกรณีที่ผู้เช่าซื้อจะคืนทรัพย์สินที่เช่าซื้อให้กับเจ้าของเพื่อเลิกสัญญา ผู้เช่าซื้อจะต้องส่งมอบทรัพย์สินที่เช่าซื้อในสภาพที่เรียบร้อยใช้การได้ดี ณ

ภูมิฐานะของเจ้าของด้วย ค่าใช้จ่ายของผู้เช่าซื้อ พร้อมทั้งชำระค่าเสียหาย หนี้สินที่ค้างชำระให้เจ้าของและจะต้องรับผิดชอบค่าใช้จ่ายประกันภัย ค่าซ่อม หรือค่าเสื่อมราคาของทรัพย์สินที่เช่าซื้อ หากได้ใช้ทรัพย์สินที่เช่าซื้อนั้นผิดปกติกฎจากวิญญูชนทั่วไป แต่ความข้อนี้ไม่ติดสิทธิ์เจ้าของที่จะฟ้องเรียกค่าเสียหายต่าง ๆ หากมีขึ้นหรือเพิ่มขึ้น

ข้อ 20. คู่สัญญาทั้งสองฝ่ายตกลงกันว่า หากมีข้อพิพาทอย่างใด ๆ เกิดขึ้นเกี่ยวกับสัญญานี้ให้ดำเนินคดีที่ศาลจังหวัดเชียงใหม่ หรือศาลแขวงเชียงใหม่

สัญญานี้ทำเป็น 3 ฉบับ มีข้อความตรงกันและต่างเข้าใจกันในข้อความดีแล้ว จึงลงลายมือชื่อไว้ต่อหน้าพยานเป็นสำคัญ โดยเจ้าของยึดต้นฉบับไว้รวม 2 ฉบับ ผู้เช่าซื้อยึดถือสำเนาไว้ 1 ฉบับ

ลงชื่อ.....ผู้เช่าซื้อ

ลงชื่อ.....สามี/ภรรยา ผู้ให้ความยินยอม

ลงชื่อ.....เจ้าของผู้ให้เช่าซื้อ

ลงชื่อ.....พยาน

ลงชื่อ.....พยาน

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

หนังสือสัญญาค้ำประกัน

สัญญาค้ำประกันเช่าซื้อเล่มที่.....

ทำที่.....

เมื่อวันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ข้าพเจ้า.....อายุ.....ปี เชื้อชาติ..... สัญชาติ.....
อยู่บ้านเลขที่.....ข้าพเจ้า.....อายุ.....ปี เชื้อชาติ..... สัญชาติ.....
อยู่บ้านเลขที่.....ได้ทำสัญญาค้ำประกันไว้ต่อ.....ซึ่งต่อไปในสัญญาเรียกว่า “บริษัท” มี
ข้อความดังต่อไปนี้

ตามที่ผู้เช่าซื้อ ได้ทำสัญญาเช่าซื้อเลขที่.....ลงวันที่.....นั้น
ถ้าผู้เช่าซื้อจะต้องรับผิดชอบค่าใช้จ่ายตามสัญญาดังกล่าวแก่บริษัทก็ดี จะต้องรับผิดชอบใช้
ค่าเสียหายใด ๆ แก่บริษัทก็ดี ข้าพเจ้ายอมค้ำประกันและยอมรับผิดเป็นลูกหนี้ร่วมกับผู้เช่าซื้อทุก
ประการ และข้าพเจ้าสัญญาว่าจะไม่บอกเลิกสัญญาค้ำประกันฉบับนี้เว้นแต่บริษัทยินยอมเป็นลาย
ลักษณ์อักษรให้บอกเลิกได้

ในกรณีที่ผู้เช่าซื้อมิได้ปฏิบัติตามข้อสัญญาประการหนึ่งประการใด ถ้าบริษัทยอมผ่อน
ผันให้ไซ้ ให้ถือว่าเป็นการผ่อนผันเฉพาะครั้งและคราวนั้นเท่านั้น โดยผู้ค้ำประกันก็ยินยอมตกลง
ด้วยในการผ่อนผันเวลาดังกล่าวด้วย

เพื่อเป็นหลักฐานแห่งสัญญานี้ข้าพเจ้าจึงได้ลงลายมือชื่อไว้ต่อหน้าพยานเป็นสำคัญ

ลงชื่อ.....ผู้ค้ำประกัน

ลงชื่อ.....สามี/ภรรยาผู้ให้ความยินยอม

ลงชื่อ.....ผู้ค้ำประกัน

ลงชื่อ.....สามี/ภรรยาผู้ให้ความยินยอม

ลงชื่อ.....ผู้ให้เช่าซื้อ

ลงชื่อ.....พยาน

ลงชื่อ.....พยาน

ลิขสิทธิ์ในหนังสือนี้สงวนไว้โดยเจ้าของใหม่

Copyright © by Chiang Mai University

All rights reserved

ตัวอย่างงบการเงิน (บางส่วน)

บริษัท ตะวันออกพาณิชย์ลีสซิ่ง จำกัด (มหาชน)

งบดุล

ณ วันที่ 30 มิถุนายน 2551 (ยังไม่ได้ตรวจสอบ/สอบทานแล้ว)

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2550 (ตรวจสอบแล้ว)

สินทรัพย์	หมายเหตุ	30 มิถุนายน 2551	31 ธันวาคม 2551
สินทรัพย์หมุนเวียน			
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด	4	16,285,055.18	17,164,125.52
ลูกหนี้ตามสัญญาเช่าซื้อที่ครบกำหนดชำระ ในหนึ่งปี - สุทธิ	5	418,616,499.04	416,586,456.17
ลูกหนี้ตามสัญญาขายฝาก - สุทธิ	6	10,685,920.00	22,127,887.80
ทรัพย์สินรอการขาย - สุทธิ	7	8,245,620.53	9,888,240.16
สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น	8	11,240,739.40	11,108,569.87
รวมสินทรัพย์หมุนเวียน		465,073,834.15	476,875,279.52
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน			
ลูกหนี้ตามสัญญาเช่าซื้อที่ครบกำหนดชำระ เกินกว่าหนึ่งปี - สุทธิ	5	610,059,922.95	570,375,844.82
ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ - สุทธิ	9	25,598,587.05	26,526,017.64
เงินฝากธนาคาร - มีภาระผูกพัน	10	2,616,342.48	3,127,214.60
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่น		65,400.00	28,400.00
รวมสินทรัพย์ไม่หมุนเวียน		638,340,252.48	600,057,477.06
รวมสินทรัพย์		1,103,414,086.63	1,076,932,756.58

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

บริษัท ตะวันออกพาณิชย์ลีสซิ่ง จำกัด (มหาชน)

งบดุล (ต่อ)

ณ วันที่ 30 มิถุนายน 2551 (ยังไม่ได้ตรวจสอบ/สอบทานแล้ว)

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2550 (ตรวจสอบแล้ว)

หนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น	หมายเหตุ	30 มิถุนายน 2551	31 ธันวาคม 2551
หนี้สิน			
หนี้สินหมุนเวียน			
เงินเบิกเกินบัญชีและเงินกู้ยืมสถาบันการเงิน	11	27,036,133.38	24,083,099.08
เงินกู้ยืมระยะยาวที่ครบกำหนดชำระ ภายใน 1 ปี	14	260,595,200.00	259,411,410.00
เงินกู้ยืมระยะสั้นจากบุคคลที่เกี่ยวข้องกัน	12	34,426,029.63	34,399,329.59
เงินกู้ยืมระยะสั้นอื่น	13	9,836,008.45	9,828,379.88
เงินทกรองรับ		4,838,423.21	6,665,730.18
ภาษีเงินได้นิติบุคคลค้างจ่าย		4,410,090.93	0.00
หนี้สินหมุนเวียนอื่น		5,956,935.34	6,223,246.01
รวมหนี้สินหมุนเวียน		347,098,820.94	340,611,194.74
หนี้สินไม่หมุนเวียน			
เงินกู้ยืมระยะยาว	14	294,556,500.00	292,202,500.00
รวมหนี้สินไม่หมุนเวียน		294,556,500.00	292,202,500.00
รวมหนี้สิน		641,655,320.94	632,813,694.74
ส่วนของผู้ถือหุ้น			
ทุนเรือนหุ้น			
ทุนจดทะเบียน			
หุ้นสามัญ 410,000,000 หุ้น มูลค่าหุ้นละ 1.00 บาท		410,000,000.00	410,000,000.00
ทุนที่ออกและชำระแล้ว			
หุ้นสามัญ 410,000,000 หุ้น หุ้นละ 1.00 บาท		410,000,000.00	410,000,000.00

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Copyright © by Chiang Mai University

All rights reserved

บริษัท ตะวันออกพาณิชย์ลีสซิ่ง จำกัด (มหาชน)

งบกำไรขาดทุน

สำหรับงวด 3 เดือน สิ้นสุดวันที่ 30 มิถุนายน 2551 และ 2550

(ยังไม่ได้ตรวจสอบ/สอบทานแล้ว)

	หมายเหตุ	2551	2550
รายได้			
ดอกผลจากการขายตามสัญญาเช่าซื้อที่รับรู้		27,732,921.78	25,740,975.34
ดอกเบี้ยตามสัญญาขายฝาก		405,835.82	3,221,162.27
รายได้อื่น			
รายได้ค่าธรรมเนียมและบริการ		2,493,782.13	2,776,486.51
หนี้สูญรับคืน		525,839.99	376,544.06
อื่นๆ		4,633,225.92	2,988,154.37
รวมรายได้		<u>35,791,605.64</u>	<u>35,103,322.55</u>
ค่าใช้จ่าย			
ค่าใช้จ่ายในการกู้ยืม		9,014,483.70	9,192,056.95
ค่าใช้จ่ายในการบริหาร		15,707,289.23	17,975,098.73
ค่าตอบแทนกรรมการ	17	459,000.00	420,000.00
หนี้สูญและหนี้สงสัยจะสูญ		1,595,911.80	13,212,469.47
รวมค่าใช้จ่าย		<u>26,776,684.73</u>	<u>40,799,625.15</u>
กำไร(ขาดทุน)ก่อนภาษีเงินได้		9,014,920.91	(5,696,302.60)
ภาษีเงินได้		(1,813,069.71)	(2,198,366.83)
กำไร(ขาดทุน)สำหรับงวด		<u>7,201,851.20</u>	<u>(7,894,669.43)</u>
กำไรต่อหุ้นขั้นพื้นฐาน			
กำไร(ขาดทุน)สำหรับงวด	3.8	0.0176	(0.0193)
จำนวนหุ้นสามัญถัวเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก (หุ้น)		410,000,000	410,000,000

บริษัท ตะวันออกพาณิชย์ลีสซิ่ง จำกัด (มหาชน)

งบกำไรขาดทุน

สำหรับงวด 6 เดือน สิ้นสุดวันที่ 30 มิถุนายน 2551 และ 2550

(ยังไม่ได้ตรวจสอบ/สอบทานแล้ว)

	หมายเหตุ	2551	บาท	2550
รายได้				
ดอกผลจากการขายตามสัญญาเช่าซื้อที่รับรู้		55,396,209.25		52,016,473.48
ดอกเบี้ยตามสัญญาขายฝาก		938,245.65		6,792,293.91
รายได้อื่น				
รายได้ค่าธรรมเนียมและบริการ		5,454,084.50		5,828,341.13
หนี้สูญรับคืน		1,537,376.14		376,544.06
อื่น ๆ		9,514,868.36		6,019,207.83
รวมรายได้		<u>72,840,783.90</u>		<u>71,032,860.41</u>
ค่าใช้จ่าย				
ค่าใช้จ่ายในการกู้ยืม		17,977,465.34		19,266,366.90
ค่าใช้จ่ายในการบริหาร		29,308,543.93		33,500,825.20
ค่าตอบแทนกรรมการ	17	879,000.00		840,000.00
หนี้สูญและหนี้สงสัยจะสูญ		2,495,108.85		16,061,590.79
รวมค่าใช้จ่าย		<u>50,660,118.12</u>		<u>69,668,782.89</u>
กำไร(ขาดทุน)ก่อนภาษีเงินได้		22,180,665.78		1,364,077.52
ภาษีเงินได้		(4,540,961.93)		(4,963,932.83)
กำไร(ขาดทุน)สำหรับงวด		<u>17,639,703.85</u>		<u>(3,599,855.31)</u>
กำไรต่อหุ้นขั้นพื้นฐาน				
กำไร(ขาดทุน)สำหรับงวด	3.8	0.0430		(0.0088)
จำนวนหุ้นสามัญถัวเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก (หุ้น)		410,000,000		410,000,000

บริษัท ตะวันออกพาณิชย์ลีสซิ่ง จำกัด (มหาชน)

หมายเหตุประกอบงบการเงิน (บางส่วน)

ณ วันที่ 30 มิถุนายน 2551 (ยังไม่ได้ตรวจสอบ/สอบทานแล้ว)

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2550 (ตรวจสอบแล้ว)

3. สรุปการรับรู้รายได้และค่าใช้จ่าย

3.1 การรับรู้รายได้และค่าใช้จ่าย

3.1.1 บริษัทฯ รับรู้รายได้จากสัญญาเช่าซื้อ เป็นดอกผลที่ยังไม่ถือเป็นรายได้และรับรู้เป็นรายได้ตามจำนวนการผ่อนชำระ โดยวิธีผลรวมจำนวนตัวเลข (Sum of the years digits basis) และรับรู้รายได้จากสัญญาเช่าซื้อที่เกิดขึ้น ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2551 ตามวิธีอัตราดอกเบี้ยที่แท้จริง (Effective interest rate method) ตามระยะเวลาของสัญญาเช่าซื้อแต่ละสัญญา

การบันทึกรายได้จากการผ่อนชำระจะหยุดรับรู้เมื่อค้างชำระเกิน 4 งวด ซึ่งแตกต่างจากวิธีปฏิบัติทางการบัญชีเกี่ยวกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์กำหนดร่วมกับสมาคมนักบัญชีและผู้สอบบัญชีรับอนุญาตแห่งประเทศไทยปัจจุบันเป็นสภาวิชาชีพซึ่งกำหนดให้บริษัทฯ หยุดรับรู้รายได้จากการผ่อนชำระเมื่อลูกหนี้ค้างชำระ 3 งวดขึ้นไป ตามหนังสือที่ กคต.ชส. (ว)2/2547 ลงวันที่ 30 เมษายน 2547 เนื่องจากข้อมูลในอดีตลูกหนี้ค้างค้าง ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2547, 2548, 2549 และ 2550 ที่ค้างชำระไม่เกินกว่า 4 เดือน เฉลี่ยประมาณร้อยละ 95 จะสามารถกลับมาจ่ายชำระหนี้ได้ ทั้งนี้ ณ วันที่ 30 มิถุนายน 2551 และวันที่ 31 ธันวาคม 2550 บริษัทฯ มีลูกหนี้เช่าซื้อที่ค้างชำระเกินกว่า 3 งวด ที่ยังคงรับรู้รายได้จำนวน 26,043,464.19 บาท และ 21,312,854.24 บาท หากบริษัทฯ หยุดรับรู้รายได้ตามวิธีปฏิบัติแล้ว รายได้และลูกหนี้ ของบริษัทฯ จะลดลงจำนวน 193,346.90 บาท และ 147,399.00 บาท ตามลำดับ

3.1.2 บริษัทฯ รับรู้ดอกเบี้ยรับตามสัญญาขายฝากตามเกณฑ์คงค้าง

3.1.3 บริษัทฯ รับรู้รายได้และค่าใช้จ่ายอื่นตามเกณฑ์คงค้าง

3.1.4 ค่านายหน้ารอดตัดจ่าย

บริษัทฯ เลือกใช้วิธีการบันทึกค่านายหน้าเริ่มแรกของสัญญาเช่าซื้อใหม่ ซึ่งเริ่มตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2551 โดยบันทึกเป็นค่านายหน้ารอดตัดจ่ายและตัดจำหน่ายเป็นค่าใช้จ่ายตลอดระยะเวลาของสัญญาเช่าซื้อตามสัดส่วนของการรับรู้รายได้ดอกเบี้ยรับในแต่ละงวดสัญญา ในกรณีที่สัญญาเช่าซื้อสิ้นสุดลงก่อนวันครบกำหนดตามสัญญา ค่านายหน้ารอดตัดจ่ายคงเหลือจะถูกตัดเป็นค่าใช้จ่ายทั้งจำนวน

3.2 เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด

เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด หมายถึง เงินสดในมือและเงินฝากธนาคารทุกประเภทแต่ไม่รวมเงินฝากประเภทที่ต้องจ่ายคืนเมื่อสิ้นระยะเวลาที่กำหนด และเงินลงทุนระยะสั้นที่มีสภาพคล่องซึ่งมีความเสี่ยงต่อการเปลี่ยนแปลงในมูลค่าน้อย

3.3 ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ

บริษัทฯ ตั้งค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญในอัตราที่เพิ่มขึ้นตามระยะเวลาค้างชำระของลูกค้านี้ ตามสัญญาเช่าซื้อคงเหลือลูกค้านี้ตามสัญญาขายฝากคงเหลือและลูกค้านี้ระหว่างดำเนินคดีคงเหลือหักด้วยดอกผลเช่าซื้อรอดบัญชีและหลักประกันถ้ามี ซึ่งหลักประกันคำนวณมูลค่าประมาณร้อยละ 30 - 80 ของเงินให้สินเชื่อคงเหลือ โดยพิจารณาเปรียบเทียบถึงโอกาสในการได้รับชำระคืนจากลูกค้านี้และจากการขายหลักประกัน นอกจากนี้บริษัทฯ จะพิจารณาถึงความสามารถการจ่ายชำระของลูกค้านี้เป็นราย ๆ สำหรับลูกค้านี้ที่ค้างชำระเกิน 6 งวด ลูกค้านี้ระหว่างดำเนินคดี สำหรับลูกค้านี้ตามสัญญาฝากขายที่ค้างชำระเกิน 1 งวด และลูกค้านี้ตามสัญญาประนอมหนี้ที่ค้างชำระเกิน 12 งวด โดยมีหลักเกณฑ์อัตราการตั้งค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญของลูกค้านี้ตามสัญญาเช่าซื้อ ลูกค้านี้ตามสัญญาขายฝากและลูกค้านี้ระหว่างดำเนินคดีในแต่ละงวดดังนี้

	ร้อยละ
หัก ดอกผลเช่าซื้อรอดบัญชีและหลักประกัน	
ลูกค้านี้ปกติและค้างชำระ 1 งวด	1
ลูกค้านี้ค้างชำระ 2-3 งวด	2
ลูกค้านี้ค้างชำระ 4-6 งวด	20
ลูกค้านี้ค้างชำระ 7-12 งวด	50
ลูกค้านี้ค้างชำระเกิน 12 งวด	100

นโยบายดังกล่าวข้างต้นสำหรับลูกค้านี้ที่ค้างชำระเกิน 3 งวดขึ้นไปไม่เป็นไปตามวิธี

ปฏิบัติทางบัญชีเกี่ยวกับการตั้งค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญสำหรับธุรกิจ Consumer finance ที่สำนักงานคณะกรรมการ ก.ล.ต. กำหนดร่วมกับสมาคมนักบัญชีและผู้สอบบัญชีรับอนุญาตแห่งประเทศไทย (ปัจจุบันเป็น สภาวิชาชีพบัญชี) ซึ่งกำหนดให้บริษัทฯ ตั้งค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญเต็มจำนวน โดยไม่นำหลักประกันมาหัก เนื่องจากบริษัทฯ กำหนดแนวทางการตั้งค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญตามสถิติของหนี้สูญที่เกิดขึ้นจริงในอดีตจากช่วง 2 - 3 ปี ที่ผ่านมา ซึ่งบริษัทฯ มีหนี้สูญที่เกิดขึ้นจริงสำหรับลูกค้านี้ตามสัญญาเช่าซื้อ ลูกค้านี้ตามสัญญาขายฝาก และลูกค้านี้ดำเนินคดีเฉลี่ยปีละประมาณร้อยละ 75 - 80 ของหนี้สงสัยจะสูญที่ตั้งตามแนวทางนโยบายบัญชีดังกล่าว

สำหรับลูกหนี้ตามสัญญาประนอมหนี้หลังหักดอกเบี้ยชำระซื้อรอดแต่ไม่หักหลักประกัน อัตราการตั้งค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ ร้อยละ 75 - 100 เนื่องจากลูกหนี้ตามสัญญาประนอมหนี้ บริษัทฯ ได้ยึดหลักประกันคืนแล้ว และจากสถิติการเก็บหนี้ที่ผ่านมาในอดีต 2 - 3 ปี บริษัทฯ จะมีหนี้สูญจริง เฉลี่ยปีละประมาณร้อยละ 85-90 ของหนี้สูญที่ตั้งตามแนวนโยบายดังกล่าว

3.4 การด้อยค่าของสินทรัพย์

บริษัทฯ พิจารณาการด้อยค่าของสินทรัพย์ประเภททรัพย์สินรอการขาย ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ และสินทรัพย์ไม่มีตัวตนต่าง ๆ เมื่อมีข้อบ่งชี้ว่า สินทรัพย์เกิดการด้อยค่า โดยพิจารณาจากมูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืนของสินทรัพย์ หากมีราคาต่ำกว่าราคาตามบัญชีถือว่าสินทรัพย์นั้นเกิดการด้อยค่าซึ่งจะรับรู้ผลขาดทุนจากการด้อยค่าดังกล่าวในงบกำไรขาดทุน และบริษัทฯ จะบันทึกกลับรายการจากการด้อยค่าต่อเมื่อมีข้อบ่งชี้ว่าการด้อยค่านั้น ไม่มีอยู่อีกต่อไปหรือยังมีอยู่แต่เป็นไปตามทางที่ลดลง โดยบันทึกในบัญชี "รายได้อื่น"

มูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืนของสินทรัพย์ หมายถึง ราคาขายสุทธิหรือมูลค่าจากการใช้ทรัพย์สิน แล้วแต่ราคาใดจะสูงกว่าและจะประมาณจากสินทรัพย์แต่ละรายการ หรือหน่วยสินทรัพย์ที่ก่อให้เกิดเงินสดแล้วแต่กรณี

3.6 ทรัพย์สินรอการขาย

ทรัพย์สินรอการขาย ซึ่งยึดคืนจากลูกหนี้ที่ผิดนัดชำระหนี้ ตรีราคาด้วยลูกหนี้คงเหลือตามบัญชีสุทธิ หรือมูลค่าสุทธิที่จะได้รับจากการขายทรัพย์สินแล้วแต่ราคาใดจะต่ำกว่า ซึ่งมูลค่าสุทธิที่จะได้รับประเมินราคาโดยคณะกรรมการประเมินราคาทรัพย์สินของบริษัท โดยเทียบกับราคาถดถอยสองในท้องตลาดและสถิติของราคาที่เคยขายได้ในอดีต

5. ลูกหนี้ตามสัญญาเช่าซื้อ – สุทธิ

	ส่วนที่ถึงกำหนดชำระภายใน 1 ปี		ส่วนที่ถึงกำหนดชำระเกินกว่า 1 ปี	
	30 มิถุนายน 2551	31 ธันวาคม 2550	30 มิถุนายน 2551	31 ธันวาคม 2550
ลูกหนี้ตามสัญญาเช่าซื้อ	507,528,203.65	506,020,252.00	688,576,817.20	644,982,548.81
หัก ดอกเบี้ยที่ยังไม่ถือเป็นรายได้ – สุทธิ	(86,039,087.12)	(85,468,476.52)	(75,913,720.96)	(71,623,256.31)
หัก ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ	(2,872,617.49)	(3,965,319.31)	(2,603,173.29)	(2,983,447.68)
ลูกหนี้ตามสัญญาเช่าซื้อ- สุทธิ	418,616,499.04	416,586,456.17	610,059,922.95	570,375,844.82

7. ทรัพย์สินรอกการขาย - สุทธิ

	30 มิถุนายน 2551	31 ธันวาคม 2550
ทรัพย์สินรอกการขาย	9,963,999.52	9,963,999.52
หัก ค่าเพื่อการด้อยค่า - ทรัพย์สินรอกการขาย	(1,718,378.99)	(2,754,921.89)
ทรัพย์สินรอกการขาย - สุทธิ	<u>8,245,620.53</u>	<u>9,888,240.16</u>

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
 Copyright© by Chiang Mai University
 All rights reserved

141 หมู่ 1 ตำบลสันป่าเปา
อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่

วันที่

เรื่อง การสัมภาษณ์แบบเจาะลึก

เรียน ผู้ประกอบกิจการหรือผู้ทำบัญชี กิจการให้เช่าซื้อรถยนต์

ด้วยข้าพเจ้านางเรณูจิตร ทองดี นักศึกษามหาวิทยาลัยเชียงใหม่ กำลังทำการศึกษาค้นคว้าอิสระด้วยตนเอง เรื่อง “แนวปฏิบัติทางการบัญชีเกี่ยวกับกิจการเช่าซื้อรถยนต์ ตามมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 29 (ปรับปรุง 2550) เรื่อง สัญญาเช่า” โดยจะมุ่งเน้นทางด้านผู้ให้เช่าซื้อรถยนต์ ซึ่งแต่เดิมก่อนวันที่ 1 มกราคม 2551 การบัญชีสำหรับกิจการเช่าซื้อทางด้านผู้ให้เช่าซื้อแนวปฏิบัติตามมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 7 เรื่อง การบัญชีเกี่ยวกับการเช่าซื้อ-ทางด้านผู้ให้เช่าซื้อ แต่ในปัจจุบันนี้ ตามประกาศสภาวิชาชีพบัญชีฉบับที่ 62/2550 ให้ยกเลิกมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 7 เรื่อง การบัญชีเกี่ยวกับการเช่าซื้อ - ทางด้านผู้ให้เช่าซื้อ และให้ใช้มาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 29 (ปรับปรุง 2550) เรื่อง สัญญาเช่า แทน โดยมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 29 (ปรับปรุง 2550) เรื่อง สัญญาเช่า นี้มีผลบังคับใช้สำหรับสัญญาเช่าทุกประเภทที่มีวันเริ่มต้นสัญญาตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2551 เป็นต้นไป

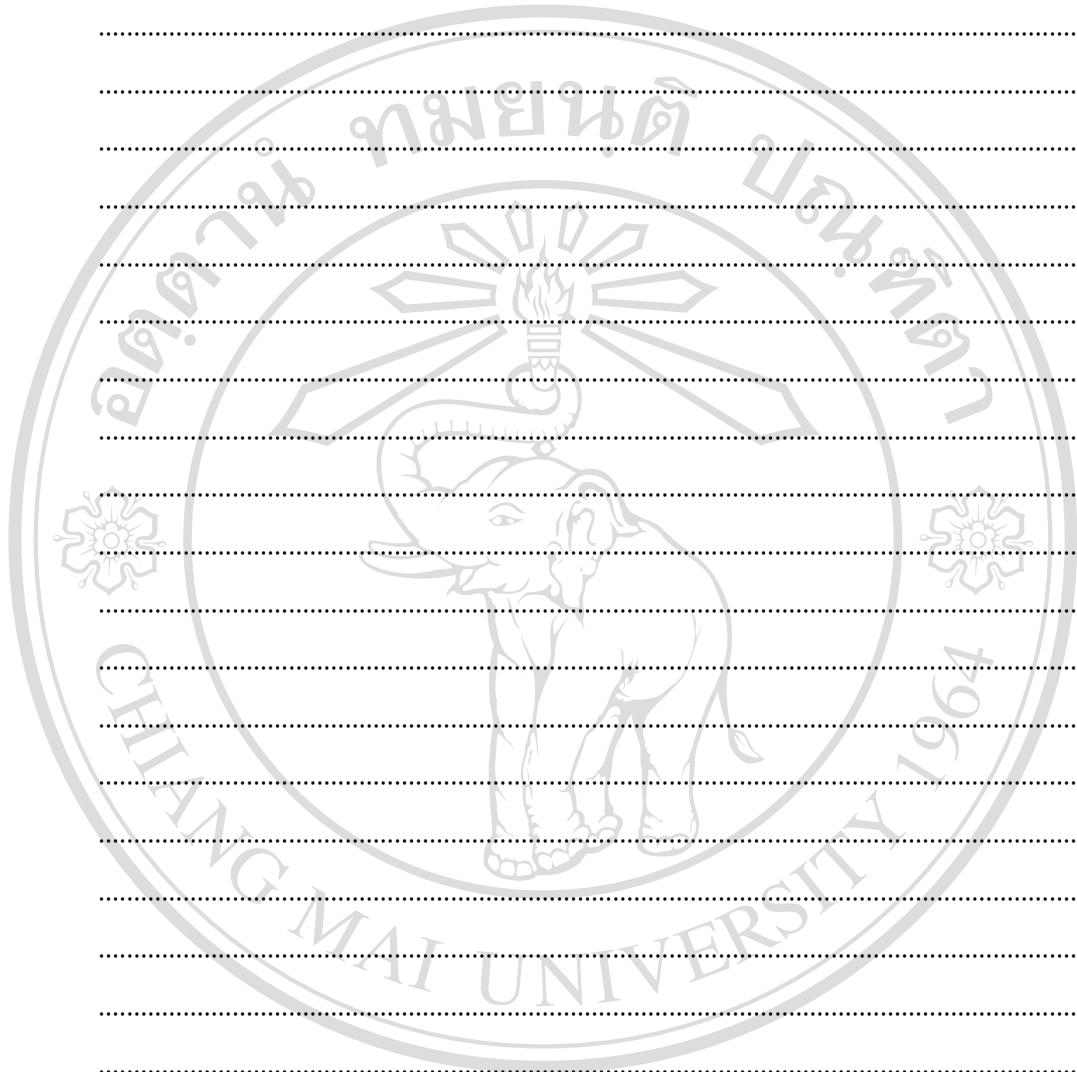
จึงใคร่ขอความร่วมมือและความกรุณาจากท่าน ในการตอบการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก ซึ่งจะเป็นประโยชน์และคุณค่าต่อการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นอย่างยิ่ง ข้อมูลที่ได้รับจากการสัมภาษณ์และเอกสารประกอบต่างๆ ผู้ทำการศึกษาจะเก็บรักษาเป็นความลับและจะใช้ประโยชน์ในการศึกษาครั้งนี้เท่านั้น

ผู้ทำการศึกษา หวังเป็นอย่างสูงว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่าน ในการให้เข้าพบเพื่อสัมภาษณ์และสังเกตการณ์ปฏิบัติงาน ผู้ทำการศึกษาขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(นางเรณูจิตร ทองดี)

ส่วนที่ 1 ขั้นตอนในการดำเนินธุรกิจ (ขั้นตอนต่างๆ ที่ทำให้เกิดสัญญาเช่า)

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved

ส่วนที่ 2 การเกิดรายการบัญชีตามขั้นตอนต่างๆ

1. การลงบัญชีเกี่ยวกับการรับรู้รายได้และค่าใช้จ่าย

1.1 การบันทึกบัญชีตอนทำสัญญาเช่า, การรับเงินค่าน

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

1.2 การรับชำระค่างวด

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

1.3 รายได้ที่เกี่ยวข้องกับการให้เช่าซื้อ เช่น กำไรจากการขาย , รายได้ดอกเบี้ย

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

1.4 ค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องกับการให้เช่าซื้อ เช่น ค่าประกันภัย ค่าทะเบียน

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved

2. การรับสินค้าแลกเปลี่ยน (การตีแลกเปลี่ยน)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

3. วิธีการคำนวณดอกเบี้ยรับที่เกิดจากการให้เช่าซื้อ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

4. การปิดบัญชีก่อนครบกำหนดสัญญา

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Copyright © by Chiang Mai University

All rights reserved

.....

.....

.....

.....

.....

6. การพิศัญญาและการยึดคืนสินค้า

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

7. การตีราคาสินค้าคงเหลือ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

8. การจัดชั้นลูกหนี้และการกันเงินสำรอง

.....

.....

.....

.....

.....

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Copyright © by Chiang Mai University

All rights reserved

.....

.....

.....

10. การเปิดเผยข้อมูลในงบการเงิน

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ส่วนที่ 3 การปฏิบัติในช่วงเปลี่ยนแปลงมาตรฐานเกี่ยวกับการรับรู้รายได้ดอกเบี้ย

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Copyright © by Chiang Mai University

All rights reserved

หมายเหตุ : ข้อมูลที่ได้รับจากการสัมภาษณ์และเอกสารประกอบต่างๆ ผู้ทำการศึกษาจะเก็บรักษาเป็นความลับและจะใช้ประโยชน์ในการศึกษาครั้งนี้เท่านั้น

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ	นางเรื่อนจิตร ทองดี
วัน เดือน ปี เกิด	6 เมษายน 2514
ประวัติการศึกษา	<p>พ.ศ. 2534 สำเร็จการศึกษา ประกาศวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) วิทยาลัยอาชีวศึกษาเชียงใหม่</p> <p>พ.ศ. 2546 สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี บริหารธุรกิจบัณฑิต (การบัญชี) สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล (วิทยาเขตภาคพายัพ) จังหวัดเชียงใหม่</p>
ประวัติการทำงาน	<p>พ.ศ.2534 - พ.ศ.2535 พนักงานบัญชี บริษัท นิยมพานิช จำกัด</p> <p>พ.ศ.2535 - พ.ศ. 2545 พนักงานบัญชี บริษัท ชารา จำกัด</p> <p>พ.ศ.2545 - พ.ศ. 2551 สมุหบัญชี บริษัท ชารา จำกัด</p> <p>พ.ศ.2551 - ปัจจุบัน สมุหบัญชี บริษัท เชียงใหม่เฟรชมิลค์ จำกัด</p>

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved